

TALOUSARVIO 2024
TALOUSSUUNNITELMA
2024–2026

Kh 4.12.2023 / § 280

Kv 12.12.2023 / § 81

Sisällysluettelo

1	Talousarvion yleisperustelut	4
1.1	Suomen ja Etelä-Karjalan taloustilanne sekä Kuntatalouden näkymät	4
1.2	Aluekehityksen tilanne ja arvio tulevasta kehityksestä	12
2	Talousarvion ja -suunnitelman perusteet	17
2.1	Kunnan käyttötalousmenot	17
2.2	Kunnan verotulot	17
2.3	Valtionosuudet.....	18
2.4	Investoinnit ja rahoitus	19
2.5	Talouden kehitysnäkymät suunnitelmavuosina.....	19
3	Kuntastrategia sekä sen toimeenpano talousarviovuonna	21
3.1	Talousarvionvuoden vuositavoitteet	22
3.2	Asuminen	23
3.2.1	Konserniyhtiöiden esittely	25
3.2.2	Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet konserniyhtiöille 2024	26
3.3	Konserniyhteisöt.....	27
4	Henkilöstö.....	28
5	Talousarvio.....	31
5.1	Tuloslaskelma 2022–2024.....	31
5.2	Rahoituslaskelma 2021–2024.....	32
5.3	Maakaasulaitoksen tuloslaskelma 2022–2024	33
5.4	Maakaasulaitoksen rahoituslaskelma 2022–2024	34
5.5	Vesilaitoksen tuloslaskelma 2022–2024	35
5.6	Vesilaitoksen rahoituslaskelma 2022–2024	36
5.7	Kaukolämpölaitos, valtuustotaso 2022–2024	37
5.8	Talousarvion määrärahojen ja tulo-rahoituksen yhteenveto, sitovuustasot ...	38

5.9	Taloussuunnitelma, käyttötalousosa, valtuustotaso	39
5.9.1	Hallinto.....	39
5.9.2	Elinkeinoelämän kehittäminen.....	44
5.9.3	Muut hyvinvointipalvelut.....	47
5.9.4	Varhaiskasvatus	60
5.9.5	Perusopetus ja laajennettu oppivelvollisuus	65
5.9.6	Teknisten palveluiden hallinto ja sisäiset palvelut.....	72
5.9.7	Kiinteistö ja yhdyskuntapalvelut.....	76
5.9.8	Kaukolämpölaite	80
5.9.9	Maakaasulaitos	82
5.9.10	Vesihuoltolaitos.....	84
6	Investointiosa	88
7	Taloussuunnitelma 2024–2026	90
7.1	Tuloslaskelma 2024–2026	90
7.2	Rahoituslaskelma 2022–2026	91
7.3	Investointimenot ja -tulot 2025–2026.....	92
7.4	Verorahoitus 2022–2025	94
8	Tilivelvolliset 2024	95
9	Lähde ja kuvaluettelot.....	96
9.1	Lähdeluettelo	96
9.2	Kuvaluettelo.....	96

1 Talousarvion yleisperustelut

1.1 Suomen ja Etelä-Karjalan taloustilanne sekä Kuntatalouden näkymät

Vuoden 2024 talousarvion laadintaa tehtäessä edellisvuoden epävarma kansainvälinen talous- ja geopoliittinen tilanne ei ole helpottanut. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu ja sen kumuloituvat negatiiviset niin inhimilliset kuin taloudellisetkin vaikutukset näkyvät kaikkialla. Marraskuussa Lähi-Idässä Gazan alueella tilanne kärjistyi entisestään heijastuen globaaliin turvallisuuteen ja talouteen. Kaiken kaikkiaan kansainvälinen turvallisuus, sopimusperusteinen toiminta ja talous ovat ottaneet harppauksia huonompaan suuntaan. Vaikeuksista huolimatta Suomi on pärjännyt kansainvälisessä muuttuneessa tilanteessa varsin hyvin, mutta kipuilee sisäisten rakenteellisten, erityisesti ikääntyvän väestön ja hyvinvointialueiden uudistustarpeiden kanssa.

Euroalueen talouskasvu on hidastunut selvästi tämän vuoden kuluessa. EKP:n syyskuun ennusteen mukaan inflaatio on palautumassa lähivuosina kahden prosentin tuntumaan. Kiristynyt rahapolitiikka on vaikuttanut tähän kehitykseen. Venäjän Ukrainaan helmikuussa 2022 aloittama sotilaallinen hyökkäys ja sen vuoksi kallistuneet raaka-aineet ja energia näkyvät edelleen tavaroiden ja palveluiden hintojen nousuna. Maailmankaupan kasvu ei vahvistu tänä vuonna. Se on supistunut viime vuosineljänneksinä heikon tavarakaupan painamana. Kasvu Suomen tärkeimmillä vientimarkkinoilla on ollut tänä vuonna hidasta. Globaalit tarjontahäiriöt ovat kuitenkin helpottuneet mikä yhdessä maailmatalouden hitaankin kasvun kanssa luo paremmat odotukset vientimarkkinoiden kasvulle tulevina vuosina¹. Euroalueen BKT:n keskimääräisen vuotuisen kasvun odotetaan hidastuvan 0,7 prosenttiin vuonna 2023. Sen jälkeen kasvun odotetaan elpyvän 1,0 prosenttiin vuonna 2024 ja 1,5 % vuonna 2025². Keskipitkällä aikavälillä BKT:n kasvun arvioidaan vahvistuvan maltillisesti kotitalouksien reaalitulujen nousun ja ulkoisen kysynnän lisääntymisenä, vaikkakin rahoitusolot kiristyvät ja finanssipoliittinen tuki vähenee. BKT:n kasvun odotetaan siis vahvistuvan vuonna 2024 ja vakaantuvan vuoden 2025 aikana.

¹ Suomen pankin talousennuste, syksy 2023.

² EKP, Euroalueen talousnäkyviä koskevat asiantuntija-arviot 9/2023.

Kokonaisuudessaan kansainvälisen talouden näkymät ovat varsin epävarmoja, mikä näkyy Suomessakin. Vuonna 2023 Suomen talous ei kasva, vaan sukeltaa loppu vuonna taantumaan. Taantuma koettelee nyt erityisesti asuinrakentamista, joka kärsii pahiten korkojen noususta. Myös teollisuuden tilanne on heikko, kun täyttyneitä varastoja puretaan. Mutta jo ensi vuonna niin yksityinen kulutus, investoinnit kuin vientikin kääntyvät kasvuun ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Vuonna 2025 kulutuksen ja investointien kasvun oletetaan vahvistuvan lisää niin, että BKT kasvaisi 1,8 prosenttia. Suomen inflaationäkymiksi ennustetaan 4,3 % vuonna 2023 % ja 2024 1,8 %.³

Tänä ja ensi vuonna työmarkkinoiden vahva kehitys hidastuu suhdannetilanteen takia. Työmarkkinoiden tasaantuminen tuo hieman helpotusta rekrytointiongelmiin. Vaikka työvoimapula helpottaakin hetkellisesti, ongelmana edelleen rakenteellinen työvoimapula monilla aloilla, jotka eivät ole suhdanneherkkiä, varsinkin terveyden- ja vanhustenhoidossa. Tämä johtuu Suomen vanhenevasta väestöstä. Ennustejakson lopulla 2025 työllisyys kohenee jälleen. Työllisyysaste päättyy 78,5 prosenttiin ja työttömyysaste alenee jopa 7 % vuonna 2025. Työllisyyden kasvua rajoittaa ennätyksellisen korkea osallistumisaste. Työttömyysaste on ennustejakson lopulla alle rakenteellisen tasonsa, mikä rajoittaa työllisyyskasvua³.

Kaakkois-Suomessa oli lokakuun lopussa 14050 työtöntä työnhakijaa. Työttömiä oli +8 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Etelä-Karjalassa työttömien määrä oli 6065, mikä on 422 henkilöä (+7 %) enemmän kuin viime vuoden lokakuussa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli lokakuussa Kaakkois-Suomessa 11,1 prosenttia. Työttömyysaste oli korkein Imatralla 14,3 % ja matalin Lemillä ja Taipalsaarella 8,2 %. Koko maassa työttömien osuus työvoimasta oli 9,7 prosenttia. Työttömien määrä kasvoi kaikissa Kaakkois-Suomen seutukunnissa, eniten Kouvolan seudulla +355 henkilöä, +11 %. Lappeenrannan seutukunnassa työttömien määrä nousi vähiten

³ Suomen Pankki, 29.9.2022, Euro & talous 3/2022, Kansainvälinen talous, Rahapolitiikka

+244 henkilöä, +6 %. Työttömien määrä puolestaan laski Kaakkois-Suomessa edellisen vuoden vastaavasta ajankohdasta Luumäen ja Ruokolahden kunnissa. Määrällisesti ja suhteellisesti eniten Ruokolahdella -9 henkilöä, -5 %⁴.

Yleisen hitaan talouskehityksen lisäksi Valtionvarainministeriön katsauksessa kerrotaan julkisen talouden tilanteen olevan heikko. Julkisyhteisöjen alijäämä tulee olemaan 3 % vuosina 2024–2026, mutta arvioidaan laskevan 2,8 % suhteessa BKT:hen vuonna 2027. Velkasuhteessa ei kuitenkaan näy taittumisen merkkejä kasvaen lähes 82 prosenttiin vuonna 2027. Valtionhallinnon, kuntahallinnon ja hyvinvointialueiden yhteenlasketuksi alijäämäksi jäisi yli 14 miljardia euroa vuonna 2027. Velkasuhteen kasvun pysäyttäminen vaatii erityisesti valtionhallinnon ja hyvinvointialueiden alijäämien supistamista⁵.

Suomen talouden heikot näkymät, julkisen talouden rakenteelliset muutostarpeet ja ikääntyvä väestö tuovat painetta myös kuntien talouden pitoon. VM:n kuntatalousohjelmassa arvioidaan valtion toimien vaikuttava kuntien talouteen niin, että kuntien peruspalvelujen valtionosuus laskee vuonna 2024 vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 290 miljoonalla eurolla noin 2,5 miljardiin euroon. Muutos johtuu pääosin vuonna 2023 sote-uudistuksen yhteydessä kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden kustannusten ja tulojen tarkentumisesta sekä sen vuoksi valtionosuuteen tehtävistä korjauksista. Jotta kuntataloudesta siirtyisi uudistuksen yhteydessä yhtä paljon kustannuksia ja tuloja, tulee tämän hetken arvion mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta vähentää vuodesta 2024 alkaen pysyvästi noin 224 miljoona euroa. Siirtyvien kustannusten ja tulojen tarkentumisesta johtuva valtionosuuden vähennys huomioidaan vuoden 2023 osalta takautuvasti vuosina 2025–2027. Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen nähdään olevan 2024 hieman kuntataloutta vahvistava.

VM:n kehitysarvion mukaan kuntatalouden toimintatulot kasvavat painelaskelmassa keskimäärin 1,4 % vuodessa vuosina 2024–2027. Verotulot laskevat 5 prosenttia

⁴ Kaakkois-Suomen ELY-keskus, 24.10.2023.

⁵ Kuntatalousohjelma vuodelle 2024. Valtiovarainministeriön julkaisu, 2023:70.

vuonna 2024, joka on seurausta sote-uudistuksen vaikutuksesta viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Tämän jälkeen kuntien verotulojen kehitys normalisoituu n. 3,2 % vuotuisen kasvuun 2025–2027. Kuntien toimintamenojen arvioidaan kasvavan vuosina 2024–2027 pääasiassa hintojen kasvun vuoksi. Kuntatalouden suurimman kuluerän muodostavat kuitenkin henkilöstökustannukset, joita sopimuskorotukset nostavat noin 3 prosenttia vuonna 2024. Kustannusten kasvua hillitsee kuitenkin koulutuksen (ml. varhaiskasvatus) palvelutarpeen laskeminen painelaskelman kehysvuosina syntyvyyden laskun ja ikäluokkien pienentymisen vuoksi, mikä haastaa kuntia toiminnan ja palveluverkon sopeuttamiseen⁵.

Kuntatalouden yhteenlaskettu vuosikateen arvioidaan olevan vuonna 2023 noin 5,3 miljardia euroa, jossa kasvua noin 1 miljardi euroa. Vuosikate riittäisi selvästi kattamaan poistot ja käytännössä myös nettoinvestoinnit. Nettoinvestoinnit noussevat jonkin verran 3,9 miljardiin euroon, lisäksi lainakannan arvioidaan laskevan 19 miljardiin euroon. Kuntien vuoden 2022 tilinpäätöstietojen mukaan vuosikate on 622 euroa/as. ollen pienestä laskusta huolimatta yhä kolmanneksi korkein nykyisessä kirjanpitojärjestelmässä.

Kuntien lainakanta väheni ensimmäistä kertaa koko 2000-luvun aikana, noin 410 miljoonalla eurolla eli -2,1 prosenttia vuodesta 2021. Lainakanta laski noin 18,69 miljardiin euroon eli 3 383 euroon/asukas, mutta erot kuntien välillä ovat suuret. Vuosikatteen osalta negatiivisten kuntien lukumäärä nousi 13:een, kun edellisvuonna määrä oli 8 ja vuonna 2020 vain kaksi. Negatiivisten vuosikatteen kuntien joukosta kaikki olivat alle 10 000 asukkaan kuntia. Tällaisia kuntia ovat pääsääntöisesti nopeasti väestöään menettävät kunnat⁵.

Kuntakonsernien tilinpäätökset olivat peruskunnissa kohtuullisia. Vuosikatteen vuoden 2022 tilinpäätöksien mukaan laskivat noin 6,36 miljardiin euroon riittäen kattamaan poistot. Vuonna 2022 vuosikate laski vähiten yli 100 000 asukkaan kunnissa. Muissa ryhmissä lasku jatkui jo toista vuotta peräkkäin ja eniten vuosikate heikkeni 2 000–5 000 asukkaan kunnissa lähes 15 prosenttia⁵.

Kuntakonsernien suhteellinen velkaantuneisuus vuonna 2022 pysyi edellisvuosien tasolla 82 prosentissa omavaraisuusasteen laskiessa 41 prosenttiin. Kuntakonsernien lainakantaa koskevat tunnusluvut ovat huomattavasti heikommät kuin peruskunnilla. Toiminnan ja investointien rahavirta oli kuntakonserneilla noin -1,2 miljardia euroa negatiivinen vuonna 2022. Rahavirta on heikentynyt vuodesta 2021, mutta pysynyt edelleen kohtuullisena. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 176 konsernilla positiivinen. Määrä kasvoi 17 konsernilla vuodesta 2021. Rahavirran negatiivisuus ilmaisee, että investointeja joudutaan kattamaan joko ottamalla uutta lainaa tai mahdollisesti olemassa olevia rahavaroja vähentämällä⁵.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuonna 2024 on hieman vahvistava vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille eikä tulevalle vuodelle hallitusohjelmassa kunnille osoiteta uusia tehtäviä. Mutta valmistelussa oleva TE-uudistus on tuomassa jo seuraavana vuonna uusia tehtäviä.

Työ- ja elinkeinoministeriön valmistelun mukaisesti työvoimapalveluiden järjestämisvastuu sekä työttömyysturvan laajentuva rahoitusvastuu siirtyvät kunnille 1.1.2025. Kevään 2023 julkisen talouden suunnitelmassa kunnille siirtyvien työ- ja elinkeinopalveluiden kustannusten on arvioitu vuonna 2025 olevan noin 663 miljoonaa euroa. Lopullinen rahoituksen taso määritellään valtion vuoden 2024 talousarvion perusteella. Mahdolliset uudet, vuodesta 2025 voimaantulevat tehtävämuutokset huomioidaan myös rahoituksen lähtötasossa. Samalla kuntien roolia kotoutumisen edistämässä vahvistetaan 1.1.2025. Tähän työhön kunnille myönnetään rahoitusta matalan kynnyksen ohjaus- ja neuvontapalveluihin, monialaiseen osaamiskeskustyyppiseen toimintaan, monikielisen yhteiskuntaorientaation järjestämiseen sekä työvoiman ulkopuolella olevien maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen.

Tätä muutosta Etelä-Karjalan maakunnassa on valmisteltu vastuukuntamallin pohjalta. Maakunnan kaikki kunnat ja kaupungit ovat tehneet yhteistoimintasopimuksen yhteisestä toimielimestä Etelä-Karjalan kuntien työvoimapalvelujen ja kotoutumisen

edistämisen tehtävien hoitamisessa. Toimielin, Etelä-Karjalan työvoima- ja maahanmuuttopalvelujen lautakunta tulee aloittamaan toimintansa vuonna 2024 Lappeenrannan kaupunginhallituksen alaisuudessa. Lautakuntaan kukin kunta valitsee yhden jäsenen, Lappeenranta viisi ja Imatra kaksi jäsentä.

Elinkeinoelämän puolella PK-yrittäjäbarometrin (14.9.2022) ⁶ (n=102) mukaan yleiset suhdannenäkymät ovat Etelä-Karjalassa koko maan tasolla. Suhdannenäkymien saldo oli 0 %, joka on selvää parannusta edellisvuoden -5 % ollen myös parempi kuin koko maassa -6 %. Alueen pk-yrityksillä odotukset henkilöstömäärän kehityksen suhteen 6 %, kun koko maassa keskimäärin 1 %. Suurin kielteinen vaikutus Venäjän hyökkäyksellä Ukrainaan on barometrin mukaan kysyntään jopa 66 % yrityksistä, tuotantokustannuksiin 50 % alueen yrityksistä ja yleiseen epävarmuuteen vaikuttaen investointeihin 55 % alueen yrityksistä.

Kauppakamarin vientijohtajakyselyn⁷ (9/23) mukaan yrityksistä vain 2 % kertoi, ettei kansainvälisen talouden ja geopoliittisen epävarmuus vaikuta heidän kannattavuuteensa. Epävarmuus siis alkaa heijastua myös maakunnan yrityksissä. Tullin ulkomaankauppatilastojen (Tavaroiden ulkomaankauppa maakunnittain 2023, tammi-kesäkuussa. 15.9.2023 ei pvm)⁸ mukaan Suomen tavaraviennin arvo oli tavaroiden ulkomaankaupan ennakkotilastossa syyskuuhun mennessä 38,1 miljardia euroa. Viennin volyymi laski 3,3 prosenttia vuoden takaisesta. Tuonti vastaavana aikana 39,1 miljardia euroa. Etelä-Karjalan maakunnan tavaratuonnin arvo nousi kaikista maakunnista eniten +6,8 % ja kokonaistavaravienti oli vielä alkuvuonna yhden prosentin nousussa.

Maakunnalle tärkeän metsäteollisuuden näkymät ovat muuttuneet edellisen vuoden hyvistä heikoiksi. Toimialalla on koettu tavallista syvempi laskusuhdanne, varsinkin Euroopassa. Geopoliittinen epävarmuus, vaisu taloudellinen toimeliaisuus, sitkeä inflaatio, rakennusteollisuuden taantuma ovat vaikuttaneet metsäteollisuuden tuotteiden

⁶ PK-Yrittäjäbarometri – Syksy 2023 Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj, työ- ja elinkeinoministeriö.

⁷ Keskuskauppakamarin vientijohtajakysely, esitys, 14.9.2023.

⁸ Tavaroiden ulkomaankauppa maakunnittain 2023, tammi-kesäkuussa. 15.9.2023.

den heikentyneeseen kysyntään. Etelä-Karjalassa toimivat metsäyhtiöt ovatkin ilmoittaneet aikeistaan käydä muutosneuvotteluita, mikä saattaa näkyä työvoimasupistuksina ja lomautuksina vaikuttaen myös alueen kuntien talouteen. Mutta toimialan odotukset tulevaisuudesta ovat kuitenkin positiivisia uusien tuotteidenkin myötä.

Kone- ja metalliteollisuudessa näkymät ovat vielä kohtuulliset, mutta edelleen jatkuva Venäjän hyökkäys Ukrainaan, metsäteollisuuden vaikeudet ja tärkeimpien markkinoiden tahmeus on lisännyt epävarmuutta. Lisäksi inflaation tuoma hintojen nousu ja osaavan työvoiman heikko saatavuus ovat vaikuttaneet alueemme yritysten kasvuun. Rakentaminen maakunnassa on vähentynyt nopeasti muun maan myötä eikä nopeaa parannusta ole näkyvissä. Monet uusiutuvan energian hankkeet odottavat vielä käynnistymistään, mutta toteutuessaan vahvistavat maakunnan elinvoimaa merkittävästi. Esimerkkeinä Suomen Vetylaakso ry:n, Danfossin, aurinkovoimayhtiöiden ja monen pk-sektorin yrityksen sekä LUT-yliopiston panostukset uusiutuvaan energiaa.

Alueellemme tärkeä matkailuelinkeino on alkanut vahvistua koronan ja Venäjän hyökkäyssodan tuomista takaiskuista. Yritykset ja julkiset toimijat ovat lisänneet panostustaan Saimaan hyödyntämiseksi yli maakuntarajojen. Merkittäviä matkailun infra-hankkeita on käynnistymässä, esimerkiksi Ruokolahden sataman parantaminen, Kuttilan kanavan rakentaminen, Imatran erämuseo ja ”patotien ja -portin” uudistaminen sekä monia yksityisiä investointeja. Lisäksi Saimaan alueen yhteinen markkinointiyhtiö GoSaimaa on edelleen vahvistanut toimiaan ulkomaalaisten matkailijoiden lisäämiseksi Saimaan alueelle.

Ruokolahden kuntaakin ohjaavat keskeisimmät tekijät ovat kansainvälisen talouden kehittyminen, Etelä-Karjalan hyvinvointialueen toimet ja koko maata koskeva ikärakenteen nopea muuttuminen. Väestön ikärakenteen muutos näkyy jo nyt monissa kunnissa ja sen vaikutukset vain voimistuvat lähivuosien aikana ikäihmisten määrän kasvuna ja lasten määrän vähenemisenä. Ilmiön seuraamuksiin puuttumattomuus

saattaa kunnat monen ongelman eteen. Kuntien tuleekin tehdä ennakoivia päätöksiä palveluverkkoaan ja palveluitaan älykkäästi sopeuttaen⁹.

Ruokolahden kunta strategiansa määrätietoisella toteuttamisella vastaa tuleviin haasteisiin ja vahvistaa elinvoimaisuuttaan. Strategian toteuttamiseen laaditut Hyvinvointi- ja Elinvoimaohjelma antavat askeleet niin toiminnan kuin investointienkin toteuttamiselle. Lasten, nuorten ja ikäihmisten hyvinvointiin panostetaan, esimerkiksi maksuttomaan varhaiskasvatukseen, nuorten harrastuksiin ja perusopetukseen hyvä kouluruoka mukaan lukien. Myös tulevat panostukset hoivapalveluihin ja asumiseen ja paloasemaan yhteistyössä EKHVA:n kanssa, Rasilan satama-alueen kehittäminen ja tiivis yhteistyö Ruokolahden yrittäjien, kyläyhdistysten, harraste- ja muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa luovat hyvän perustan yrittäjyydelle ja elinvoimaiselle Ruokolahdelle.

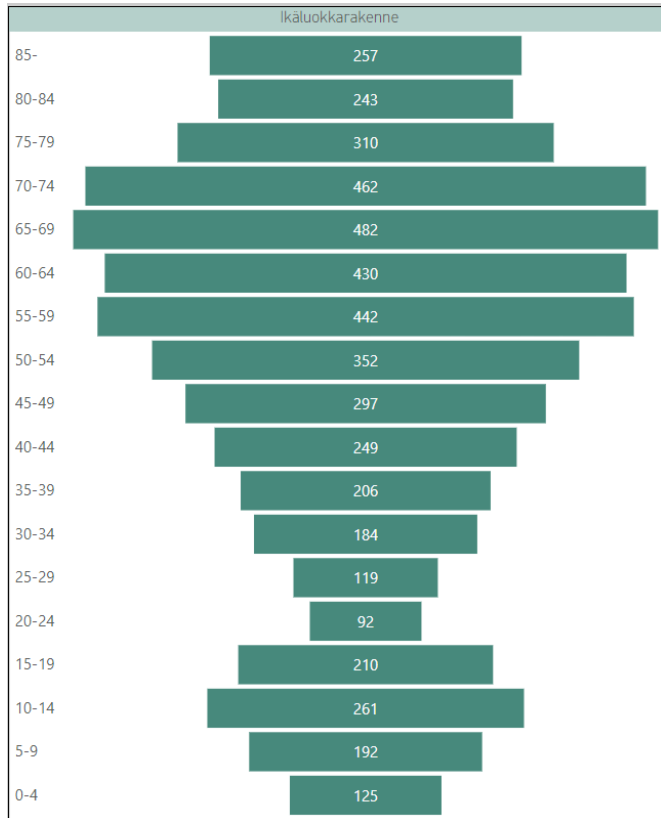

Kuva 1 Kansalaisopiston juhlanäyttely 2023. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

⁹ Kunnat hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen. Eero Laesterä. 2023.

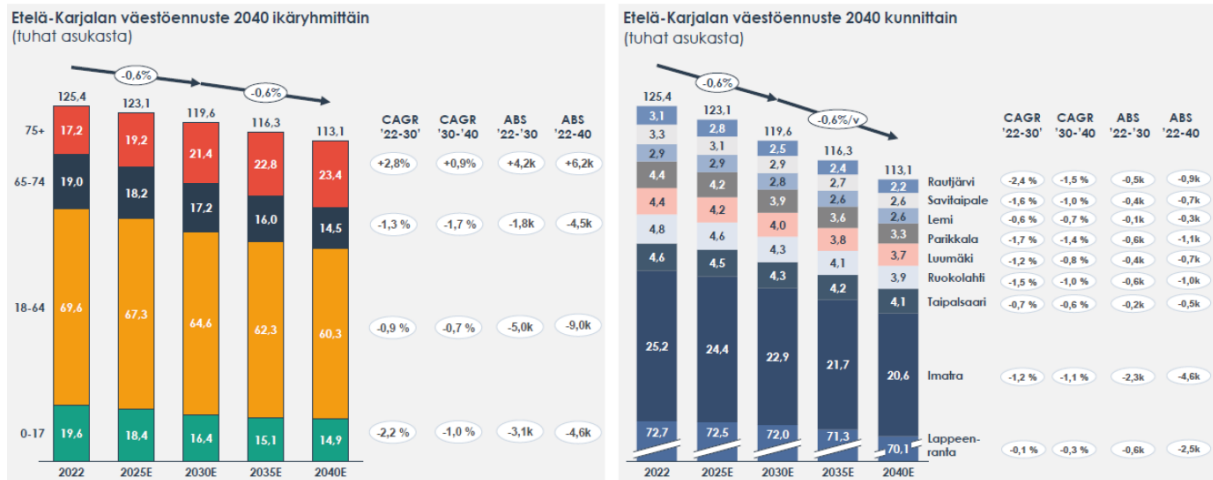
1.2 Aluekehityksen tilanne ja arvio tulevasta kehityksestä

Ruokolahden väestörakenne on rakenteeltaan samankaltainen tyypillisten maaseutu-
maisten kuntien kanssa (Kuva 2). Ruokolahden keski-ikä on 52,20 ja väestöllinen
huoltosuhde 90,4, taloudellinen huoltosuhde 184,6. Etelä-Karjalassa keski-ikä 50,58,
väestöllinen huoltosuhde 86,2 ja taloudellinen 175,1.

Kuva 2 Ruokolahden ikäluokkarakenne 2021. (Lähde: Tilastokeskus 11/2023.)

Väestöennusteiden mukaan Ruokolahden väestö vähenee vuodesta 2022 vuoteen 2030 yhteensä 900 henkilöllä. Väestöennuste on esitetty kuvassa 3. Lukuina väestökehitys vuosina 2020–2022 kuvassa 4.

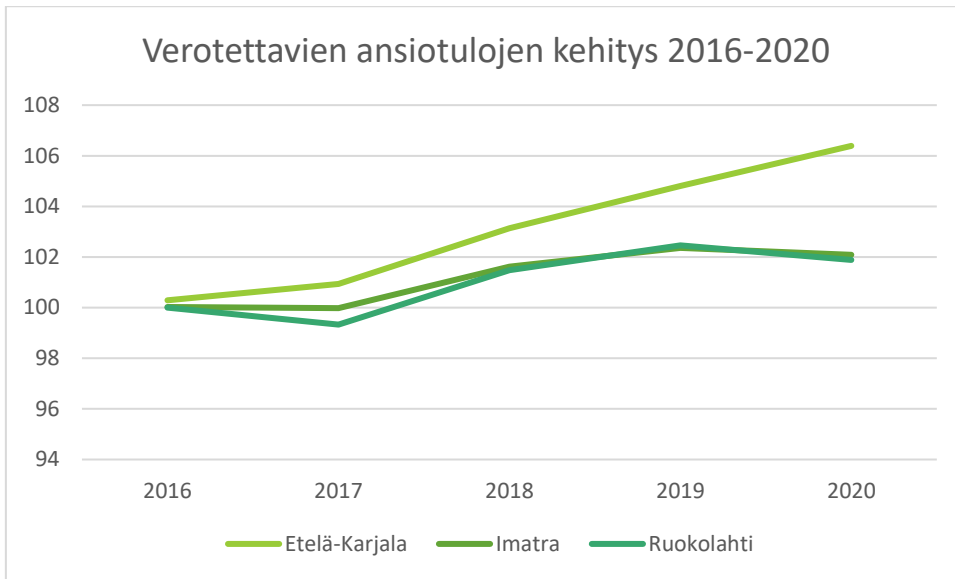
Kuva 3 Etelä-Karjalan väestöennuste ikäryhmittäin ja kunnittain (Lähde: Maakuntien tilastokeskus 9/2023.)

	2020	2021	2022
Väkiluku	4922	4913	4842
Väkiluvun muutos edellisestä vuodesta, %	-1,4	-0,2	-1,4
Alle 15-vuotiaita, %	12,2	11,8	11,6
15–64-vuotiaita, %	52,7	52,5	51,6
Yli 64-vuotiaita, %	35,1	35,7	36,8

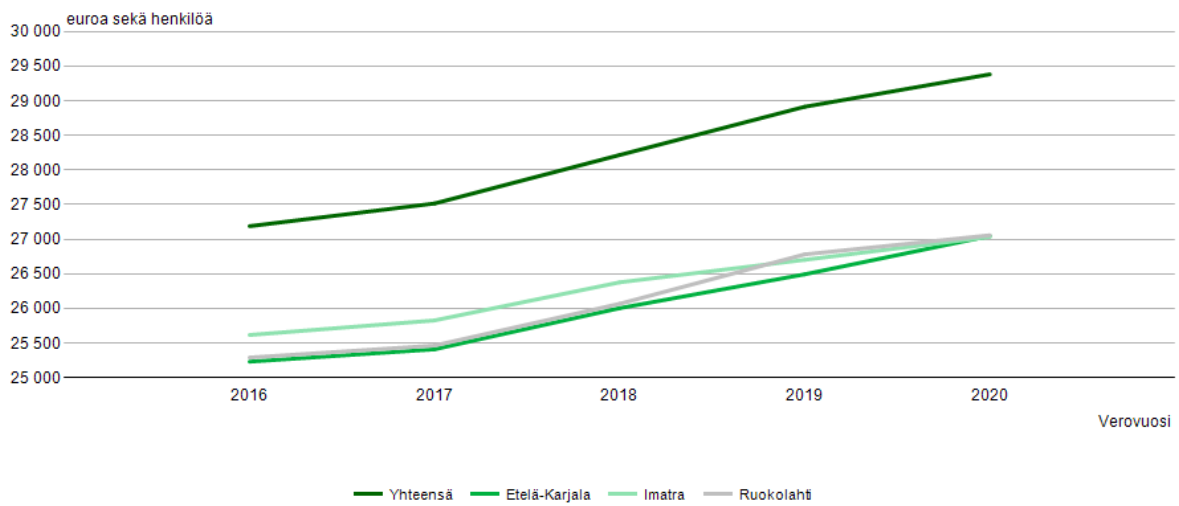
Kuva 4 Ruokolahden väkiluku vuosina 2020–2022. (Lähde: Tilastokeskus 11/2023).

Ruokolahden verotettavien ansiotulojen (veropohja) kehitys on viime vuosina ollut heikompaa kuin maakunnassa keskimäärin (Kuva 5), mutta saman suuntaista kuin Imatralla.

Kun tarkastellaan verotettavien ansiotulojen kehitystä ansiotulojen saajien lukumäärään suhteutettuna (Kuva 6), havaitaan kuitenkin keskimääräisen ansiotulokehityksen parantuneen ja lähestyneen koko Etelä-Karjalan tasoa. Alueen ero koko maan keskiarvoon on kuitenkin edelleen korkea.

Kuva 5 Verotettavat ansiotulot. (Lähde: Verohallinto 11/2023.)

Kuva 6 Keskimääräinen ansiotulo Ruokolahdella. (Lähde: Verohallinto, 11/2023.)

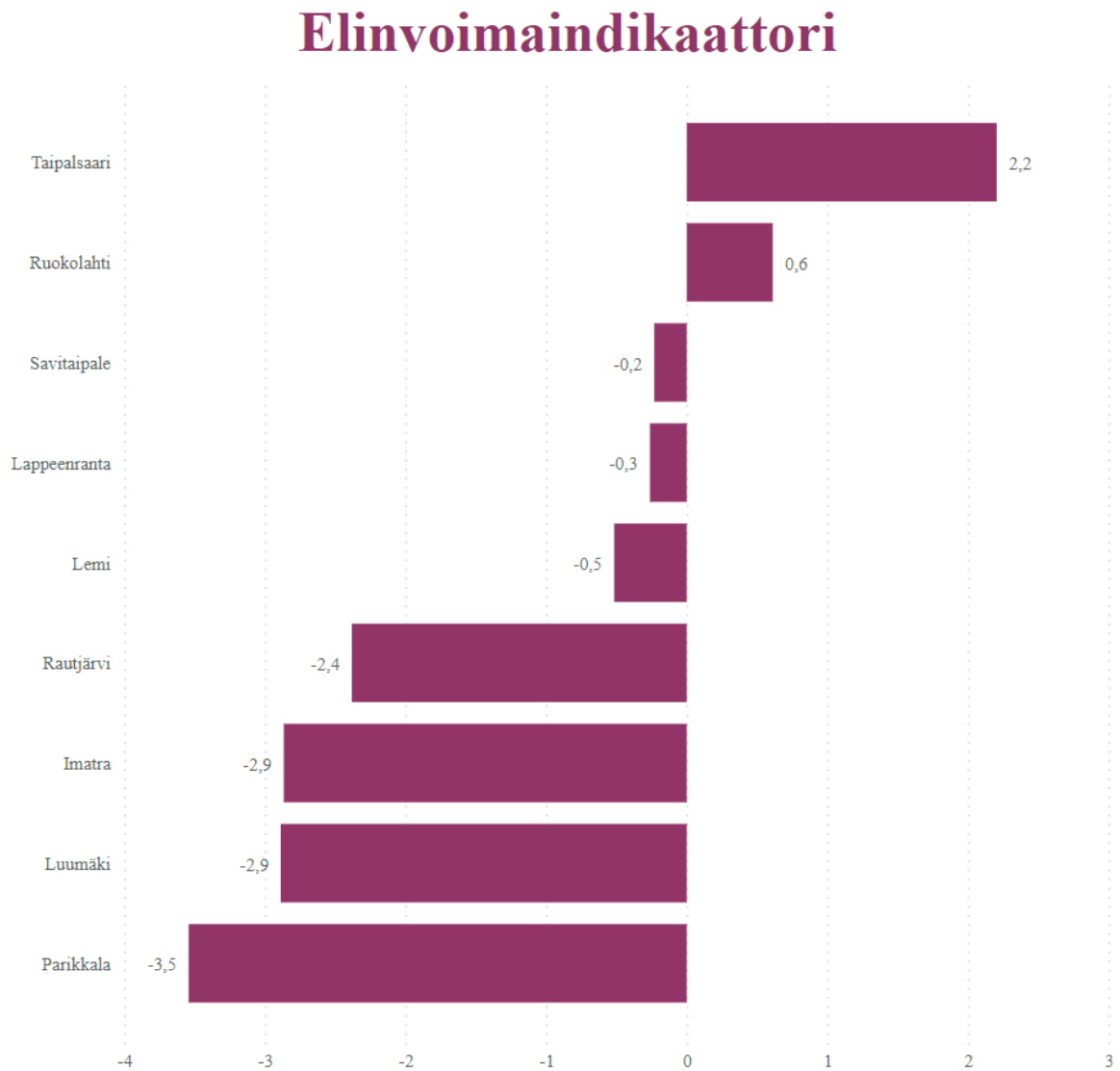
Ruokolahdella asui vuoden 2021 lopussa noin 2021 työllistä, ja paikkakunnalla oli hie-
man alle 1 000 työpaikkaa. Työpaikkaomavaraisuus oli 52,9 %. Teollisuus oli yksittäi-
senä toimialana merkittävin työllistäjänä, ja sen osuus työllisistä oli noin kuudesosa.

Ruokolahdella oli lokakuussa 2023 kaikkiaan 176 työtöntä työnhakijaa (8,8 % työvoi-
masta). Laskua vuodentakaisesta oli 9 henkeä (5 %).

Työpaikat	2018	2019	2020	2021
A Maatalous, metsätalous ja kalatalous	112	103	96	98
B Kaivostoiminta ja louhinta	3	2	2	2
C Teollisuus	340	306	287	326
D Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	7	6	3	11
E Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympä- ristön puhtaanapito	19	20	13	15
F Rakentaminen	133	126	111	122
G Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottori- pyörien korjaus	177	176	157	157
H Kuljetus ja varastointi	142	140	134	139
I Majoitus- ja ravitsemistoiminta	87	81	83	80
J Informaatio ja viestintä	21	19	18	20
K Rahoitus- ja vakuutustoiminta	17	16	21	22
L Kiinteistöalan toiminta	13	9	9	10
M Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	51	58	49	43
N Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	120	125	104	113
O Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	98	89	96	80
P Koulutus	115	115	113	113
Q Terveys- ja sosiaalipalvelut	268	256	272	277
R Taiteet, viihde ja virkistys	15	13	17	17
S Muu palvelutoiminta	53	55	51	55
T Kotitalouksien toiminta työnantajina; kotitalouksien eriyttä- mätön toiminta	6	3	6	4
U Kansainvälisten organisaatioiden ja toimielinten toiminta	0	0	0	0
X Tuntematon	34	33	25	22
Yhteensä	1831	1751	1667	1726

Kuva 7 Työpaikat Ruokolahdella. (Lähde: Tilastokeskus 11/2023.)

Ruokolahden kunta on Etelä-Karjalan kuntien elinvoimaindikaattorilla mitattuna toisella sijalla (Kuva 8.) Kunnan elinvoimaindikaattori on selkeästi positiivinen, kun usealla kunnalla se on negatiivinen.

Kuva 8 Etelä-Karjalan kuntien elinvoimaindikaattorit 2021. (Lähde: Kuntaliitto 11/2023.)

2 Talousarvion ja -suunnitelman perusteet

2.1 Kunnan käyttötalousmenot

Kunnan talousarvion (ulkoiset) käyttötalousmenojen loppusumma on 15,9 miljoonaa euroa, joka on noin 6 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2023 talousarviossa. Muutoksen aiheuttaa se, että vuonna 2023 talousarviossa kuluissa on ylibudjetointia ja tilikauden ennusteen mukaan käyttötalousmenojen loppusumma on noin 15,5 miljoonaa euroa, kululisäys talousarviossa on toteumaennusteeseen verrattuna 2 prosenttia.

Muita kuntien kanssa yhteistyössä hoidettavien tehtävien merkittäviä kustannuksia ovat maksuosuus Imatran Seudun Kehitysyhtiölle, Imatran seudun ympäristötoimelle ja Etelä-Karjalan liitolle.

Palkkoja talousarvioon sisältyy noin 6,4 miljoonaa euroa, joka on 0,1 miljoonaa euroa pienempi vuoden 2023 talousarvion taso, henkilöstön määrässä on vähäinen laskeva trendi. Henkilösivukuluja talousarviossa on 1,4 miljoonaa euroa varautuen 2,5 prosentin nousuun.

2.2 Kunnan verotulot

Vuoden 2024 veroennusteiden pohjana on käytetty Kuntaliiton veroennustekehikkoa. Veroennustekehikossa on tietoja verotulojen kehittymisestä ja erilaisista verovähennyksistä sekä niiden vaikutuksesta kunnan verokertymään.

Vuoden 2024 veroprosentiksi kunnanvaltuusto on päättänyt 8,6 prosenttia.

Kiinteistöveroprosentit vuonna 2023 ovat seuraavat:

- Yleinen kiinteistövero/ rakennukset 0,93 %
- Yleinen kiinteistövero/ maapohja 1,30 %
- Vakituinen asuinrakennus 0,5 %

- Muu kuin vakituinen asuinrakennus 1,10 %
- Voimalaitosrakennus 1,50 %
- Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero 0,00 %.

Kiinteistöverolain perusteella vuoden 2024 yleisestä kiinteistöveroprosentista on erotettu maapohja omaksi verotuskohteeksi, jonka muutos väli on 1,30–2,00 %.

Vuoden 2024 verotulot on arvioitu olevan 12,0 miljoonaa euroa, joka on 0,5 miljoonaa euroa suurempi kuin vuoden 2023 talousarvioon kirjattu summa.

2.3 Valtionosuudet

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu vuonna 2024 seuraavista eristä:

- Kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta, ml. verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus (1,15 milj.€),
- Veromenetysten korvauksesta (0,81 milj.€)
- Kotikuntakorvaus, netto (- 13,4 k€).

Valtionosuusrahoitus maksetaan kunnille ja muille rahoituksen saajille kuukausittain yhtenä eränä. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä. Sitä ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä. Kunnan valtionosuuteen (nk. yksi putki) sisältyvät esi- ja perusopetus, kirjastot, yleinen kulttuuritoimi ja asukasperusteisesti rahoitettava taiteen perusopetus.

Verotulotasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Ruokolahden kunnan verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus vuonna 2024 on noin 501 513 euroa. Vuonna 2023 vastaava luku oli -6 020 €.

Yhteensä valtionosuuksia talousarvioon 2024 on arvioitu kertyvän 1 048 870 euroa, missä on laskua vuoden 2023 tasosta noin 0,5 miljoonaa euroa. Toteuman mukaan ennustettujen valtionosuuksien yhteismäärä tulee olemaan 913 344 euroa ja tähän verrattuna talousarvion valtionosuuksissa on nousua 14,84 prosenttia. Verotuloihin perustava valtionosuuden tasaus on noussut 507 533 euroa vuodesta 2023.

2.4 Investoinnit ja rahoitus

Vuoden 2023 investointeihin on varattu noin 3,5 miljoonaa euroa. Uudisrakennuksen rakentaminen keskusta alueen tyhjälle tontille on suunniteltu alkavan syksyllä 2024 ja siihen on varattu 1 miljoona euroa vuodelle 2024, rakennushanke jatkuu vuodelle 2025 ja kokonaiskustannukseksi on arvioitu 8 miljoonaa euroa.

Virastotalon korttelialueen, erityisesti satama-alueen kehittämiseen kunta on saamassa 800 000 euron rahoitustuen, hankkeen kokonaiskustannukset on arvioitu olevan 1,14 miljoonaa euroa.

Kaukolämpölaitokseen 120 000 euroa kohdistuu verkoston laajentamiseen. Vesi- ja viemäriverkoston saneeraukseen on varattu 1,5 miljoonan euron määräraha, suurin osa tästä kohdistuu Meltolan jäteveden puhdistamon saneerauskuluihin osallistumisesta noin 1,35 miljoonalla eurolla. Loput investoinneista jakaantuvat liikenneväyliin 202 000 € (katuverkosto, valaistus, urheilukentän liikennejärjestelyt), katujen LED valaistuksiin noin 50 000 € ja paloaseman kunnallisteknisiin esisuunnitelmiin 100 000 € sekä teknisenvarikon saneerauksen loppuun saattamiseen 30 000 €.

Rahoituslaskelmassa on varauduttu lyhentämään kunnan aiemmin nostettuja lainoja lyhennysohjelman mukaisesti noin 600 000 €.

2.5 Talouden kehitysnäkymät suunnitelmavuosina

TE-uudistus toteutuu vuoden 2025 alusta ja tämän uudistuksen kustannukset on tarkoitus kattaa valtionosuuksilla, uudistus lisää käyttötalouden menoja ja tuloslaskelma

osan tuloja noin 750 000 euroa vuonna 2025 seuraavana suunnittelu vuonna summa pienenee noin 10 000 eurolla. Ruokolahti kuuluu Lappeenranta vetoiseen työllisyysalueeseen.

Taloussuunnitelman tuloslaskelmaosassa on verotulot ja valtionosuudet arvioitu vuosille 2024, 2025 ja 2026 marraskuussa 2023 tiedossa olevan kuntaliiton arvion perusteella. Valtionosuuksien ennakkointiin liittyy vielä epävarmuustekijöitä, hyvinvointialueiden toiminta on käynnistynyt ja kustannustaso on huomattu alimitoitetuksi. Valtionvarainministeriö jälkikätestarkastuksesta johtuva pysyvä vähennys 500 miljoona € (90 €/as.) vuoden 2023 jälkikätestarkastusosuuden kolmannes 167 miljoona € (30 €/as) ja vuoden 2024 määräaikaisen lisäyksen 192 miljoona €, takaisinperinnän kolmannes 64 miljoona€ (12 €/as.) Mikäli poliittisesti ei muuta päätetä, valtionosuuksien vähennys toteumavuoteen 2023 verrattuna on 132 €/kuntalainen. Vähennykset kohdistuvat vuosille 2025–2027.

Suunnitelmavuosien menot ja tulot on esitetty kiintein hinnoin, vuoden 2024 arvoihin on lisätty TE-uudistuksen vaikutuksista, palkkojen ja palkkioiden määrää on arvioitu noin 5 % pienemmäksi kuin vuonna 2024, mutta henkilöstökulut yhteensä ei laske samassa suhteessa, koska työnantaja pakollisten vakuutusmaksujen taso on hetkellisesti alempi vuonna 2024. Vuoden 2025 kuluihin on arvioitu korotusta noin 3,0 %. Kansantalouden ennusteen mukaan arvio inflaatiosta on välillä 1,4–2 %, lisäksi kuluissa on huomioitu yleinen talouden epävarmuus.

Investoinnista merkittävimmät tulevat olemaan Imatran jätevedenpuhdistamon saneeraus. Ruokolahden maksuosuus rahoitetaan puhdistamon käytön mukaan käyttömaksuina. Kunnan osuus investoinnista on vuonna 2014 tehdyn sopimuksen nojalla 6,2 % tarkoittaen noin miljoonan euron pitkävaikutteista menoa.

Tulevan vuoden suurin yksittäinen investointikohde on uudisrakennuksen rakentamisen aloittaminen sekä keskusta- ja satama-alueen kehittämishanke EU:n vihreäsiirtymärahoituksen tuella. Vuoden aikana tehdään myös muita viihtyvyyteen, ympäristöön ja keskusta-alueen kehittämiseen liittyviä toimia kunnan vetovoiman vahvistamiseksi.

3 Kuntastrategia sekä sen toimeenpano talousarviovuonna

Kunnanvaltuuston joulukuussa 2021 hyväksymän kunnan strategian pohjalta on valmisteltu seuraavat vuositavoitteet talousarviovuodelle. Lisäksi kunnan toimielimiä ja viranhaltijoita sitovat tilikaudella 2024 myös strategian yhteydessä määritetyt kärkitoimet.

Kuva 9 Kuntastrategian kärkitoimenpiteet. (Lähde: Ruokolahden kunnan kuntastrategia valtuustokaudelle 2021–2025)

3.1 Talousarvionvuoden vuositavoitteet

	Mittari	Vastuutoimielin ja -viranhaltija
Karjalan kukoistavin kottikunta		
Kunnan asunto- ja kiinteistöpoliittisen ohjelman laadinta.	Ohjelma valmis vuoden 2024 loppuun mennessä.	Kunnanhallitus / kunnanjohtaja
Kunnan talous vakaa	Kunnan tilinpäätös ylijäämäinen vuonna 2024.	Kunnanhallitus / kunnanjohtaja
Kunnan palveluiden suunnittelussa/kehittämistyössä hyödynnetään asiakasfoorumeja.	Järjestetään vähintään neljä osallisuuden foorumeja, jotka keskittyvät asukkaiden ja kunnan toimijoiden väliseen vuorovaikutukseen ja informaation jakamiseen.	Kunnanhallitus/kunnanjohtaja ja toimialajohtajat
Markkinointi, markkinamenot ja menestyshenki		
Kunnan elinkeinotoimien edistää aktiivisesti kunnassa toimivien yritysten toimintaa.	Elinvoimaohjelman toteuttaminen.	Kunnanhallitus / Elinkeinoitoimi
Vapaa-ajan asukkaiden kontaktointi.	Uusien asukkaiden ja vapaa-ajanasuntojen käyttötarkoituksen muutosten määrät.	Viestintä ja markkinointi / tekninen toimi / kunnanjohtaja
Keskusta-alueen elävöittäminen.	Ohjelmallisten toripäivien ja elinvoimatapahtumien lukumäärä.	Elinkeinoitoimi / viestintä ja markkinointi
Valinnanvapautta vapaa-aika		
Kulttuuritoimen henkilöstöresurssin vahvistaminen	Henkilötyökuukausien määrä.	Hyvinvointipalvelujen ltk / toimialajohtaja
Jokaisella ruokolahtelaisella vähintään yksi harrastus	Hyvinvointiaohjelman toteuttaminen, kouluterveyskyselyn tulosten huomioiminen.	Hyvinvointipalvelujen ltk / toimialajohtaja
Vapaa-ajan palveluiden toteuttaminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa	Toteutettujen palvelumuotojen määrä.	Hyvinvointipalvelujen ltk / toimialajohtaja

3.2 Asuminen

Ruokolahdella, Karjalan kukoistavimmassa kotikunnassa, asutaan 90 kylällä noin 5 000 asukkaan voimin.

Ruokolahden keskustaajamasta Rasilasta löytyy perus- ja hyvinvointipalvelut kuntalaisille. Aktiiviset kuntalaiset toimivat useissa kyläyhteisöissä ja yhdistyksissä luoden toiminnallaan hyvän elämisen avaimet Ruokolahdella.

Luonnon ja vesistön läheisyyteen haluaville löytyy kunnalta hyviä tonttipaikkoja pientalorakentamiseen. Äitsaarelta ja Salosaarelta Vaaitilanrannasta löytyy myös omaraan- taisia tontteja. Lisäksi keskustan viereen Pappilanlahdelle on tulossa uusia tontteja aivan rannan tuntumaan.

Kesäperjantaisin torilla voi helposti havaita kuinka kunnan asukasmäärä lisääntyy ja kansainvälistyy, kun loma-asukkaat saapuvat kunnan palvelujen käyttäjiksi. Kunnan teknisellä toimella on valmius auttaa prosessissa, mikäli loma-asukas haluaa tutkia mahdollisuutta muuttaa loma-asuntonsa vakituiseksi asunnoksi.

Kunnassa on tarjolla sekä yksityisten että kunnan tarjoamia vuokra-asuntoja. Kuntakonsernilla on reilut 200 vuokra-asuntoa eri puolilla kuntaa. Asunnot ovat yksioista perheasuntoihin niin rivi- kuin kerrostaloissakin. Kiinteistöistä valtaosa on rakennettu 90-luvun alkupuoleen mennessä. Suunnitelmallisella ylläpidolla ja korjaamisella saadaan asuntojen käyttöaste sekä asukastyytyväisyys pidettyä hyvänä.

Rasilan keskusta-alueen kehittäminen on valittu strategisesti tärkeäksi tehtäväksi tälle valtuustokaudelle. Kunnanhallituksen nimeämä hanketyöryhmä kartoittaa Rasilantie 57-kiinteistön korvaavien tilojen saamista keskusta-alueelle sekä virastotalo-alueen korttelin kehittämistä erilaisiin tilatarpeisiin. Kartoituksessa tulee huomioida myös Koivurannan asuntojen mahdollinen purkaminen tulevaisuudessa. Keskusta-alueelle tarvitaan uusia, nykyaikaisia ja muunneltavia tiloja ja asuntoja niin ikäihmisille kuin lapsiperheillekin.

Kunnan ikärakenteen painottuessa ikääntyvään väestöön on tärkeää, että kunta kehittää asumista paikallisista lähtökohdista. Kotona asumista tuetaan mahdollisimman pitkään niin, että asuntojen esteettömyyttä ja turvallisuutta parantavaa teknologiaa ja korjausrakentamista edistetään. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA myöntää korjausavustuksia ikäihmisille, vammaisille ja erityisryhmille. ARA:n kautta voi hakea myös esteettömyys- ja hissiavustuksia.

Mikäli asuminen omassa kodissa ei enää onnistu on kunnalla tarjolla hoidollista asumispalvelua, jonka toiminnasta vastaa Hyvinvointialue. Hyvinvointialue ja kunta ovat yhteistyössä pystyneet tarjoamaan Rasilassa noin 50 hoidollista asumispalvelupaikkaa. Vanhuspalvelulain muutoksen takia on kunnassa varauduttava lähivuosina (ennen vuotta 2028) rakentamaan uudisrakennus, jossa kuntalaisille voidaan tarjota hoidollinen asumispalvelu omassa kunnassa.

Kuva 10 Ilmakuva terveyskeskuksen alueelta. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

3.2.1 Konserniyhtiöiden esittely

Ruokolahden Vuokratalot Oy:lle kuuluu 15 kiinteistöä ja kaksi osakehuoneistoa, joissa on yhteensä 151 vuokra-asuntoa.

	Valmistu- misvuosi	Huoneis- tojen m ²	Asuntoja kpl
Hannahontie 2–4	2001	538,0	8
Järkäletie 4–6	1999	611,0	10
Kalliokuva 3	1984	682,0	11
Kalliokuva 5	1986	679,0	11
Kumparetie 2	1992	707,5	13
Lampikuja 2	1993	616,5	10
Lampikuja 4	1991	520,0	10
Lankilantie 53	1990	288,0	5
Lumikontie 14	1990	428,0	8
Mertatie 1–3	1992	309,0	5
Metsäkouluntie 1	1992	866,5	17
Nällisuontie 11	1989	630,0	16
Sudenpolku 3–5	1990	55,0	1
Tupaukontie 2	2004	488,0	9
Ukonpolku 5	1991	466,0	9
Varvikkotie 7	2008	436,0	7
Veikkojenpolku 2	1991	54,0	1
	Yhteensä	8 374,50	151

Ruokolahden Vuokratalot Oy:n taseen loppusumma 31.12.2022 on 7 679 212,53 euroa. Pitkäaikaista lainaa taseessa on 1 500 000 euroa ja suunnitelman mukainen lainanhennys on 250 000 euroa. Yhtiön liikevaihto tilikaudella oli 988 959,08 euroa (2021 1 008 403,55 euroa).

Asunto Oy Ruokolahden Elvinkulmassa on neljä huoneistoa, joista kolme on asuinkäytössä ja yksi huoneisto on hyvinvointialueen päivätoimintayksikkönä. Sama tila toimii

kunnan ns. olohuoneena, jossa järjestetään erilaista ryhmätoimintaa. Taseen loppusumma 31.12.2022 on 325 011,50 euroa. Pitkäaikaista vierasta pääomaa yhtiöllä ei ole. Vastikkeita ja käyttökorvauksia tilikaudelta 1.1.–31.12.2022 yhtiö peri 19 770,30 euroa.

Asunto Oy Ruokolahden Veikkojenpolku on asuinrivitalo, jossa on 12 asuntoa. Kuntakonserni omistaa niistä kahdeksan. Asunto Oy Ruokolahden Veikkojenpolun taseen loppusumma on 698 417,02 euroa. Tuottoja yhtiö peri 28 588,57 euroa. Yhtiö on velaton.

3.2.2 Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet konserniyhtiöille 2024

3.2.2.1 Ruokolahden Vuokratalot Oy

Konsernia johdetaan ja valvotaan kunnanvaltuuston antaman konserniohjeen mukaisesti. Ruokolahden Vuokratalot Oy:n toiminnalliset ja taloudelliset talousarviotavoitteet ovat:

Tavoite	Mittari	Tavoitetaso
Aktiivikäyttöaste	Asuntojen maksimaalinen käyttö.	> 95 %
Laskennallinen vuokratappio.	Tyhjät asunnot, aikaviive vuokrauksessa, remonttijaksot.	< 7 %
Kiinteistöhuollon toiminnanohjauksen käyttöönotto.	Kesäkuun loppuun mennessä.	

Yhtiön tavoitteena on, että se pystyy tuotoillaan kattamaan toiminnan kustannukset, investointien rahoituskustannukset ja poistot. Yhtiön tase pidetään vakaana noudattamalla tasaerä lainanlyhennysohjelmaa.

Vuokrataloyhtiön hoito- ja rahoituskustannusten nousun vaikutuksesta yhtiön talouteen joudutaan vuokrahintoja nostamaan maaliskuusta 2024 alkaen 10 %.

Vuokratalojen kiinteistöhuollon tehtävät kilpailutetaan vuoden 2023 loppuun mennessä ja mahdollinen uusi toimija (t) aloittavat toiminnan heinäkuussa 2024.

3.2.2.2 Muut kiinteistöt, asunto-osakeyhtiöt ja osakkuusyhteisöt

Yhtiöiden edellytetään toimivan kannattavasti ja huolehtivan riittävästi kiinteistöjensä kunnossapidosta sekä talouden tasapainosta.

Kunnan suoraan omistamia yksittäisiä huoneistoja voidaan myydä asukkaiden vaihtuessa.

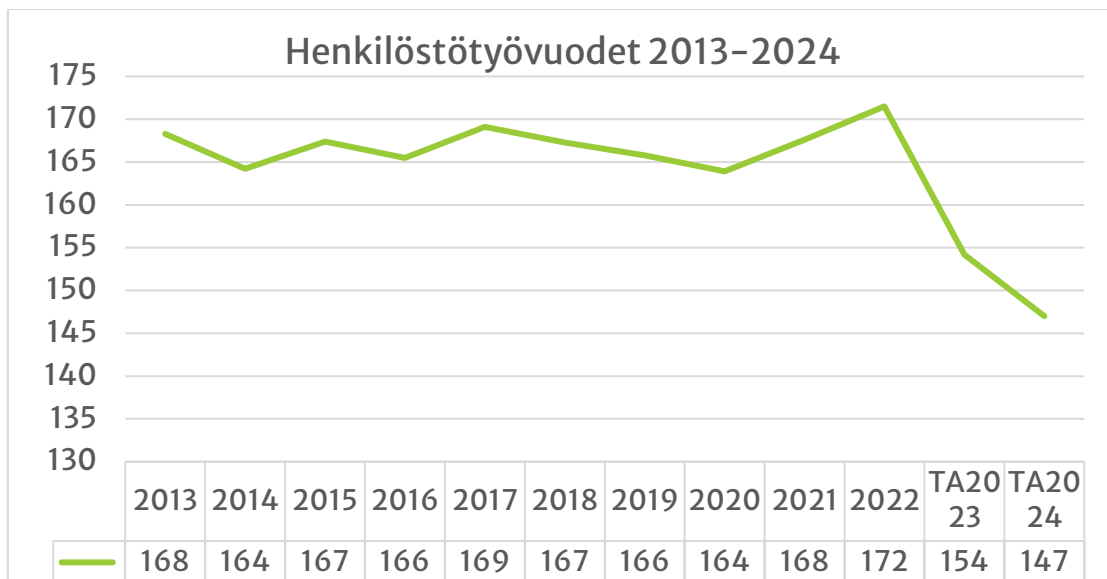
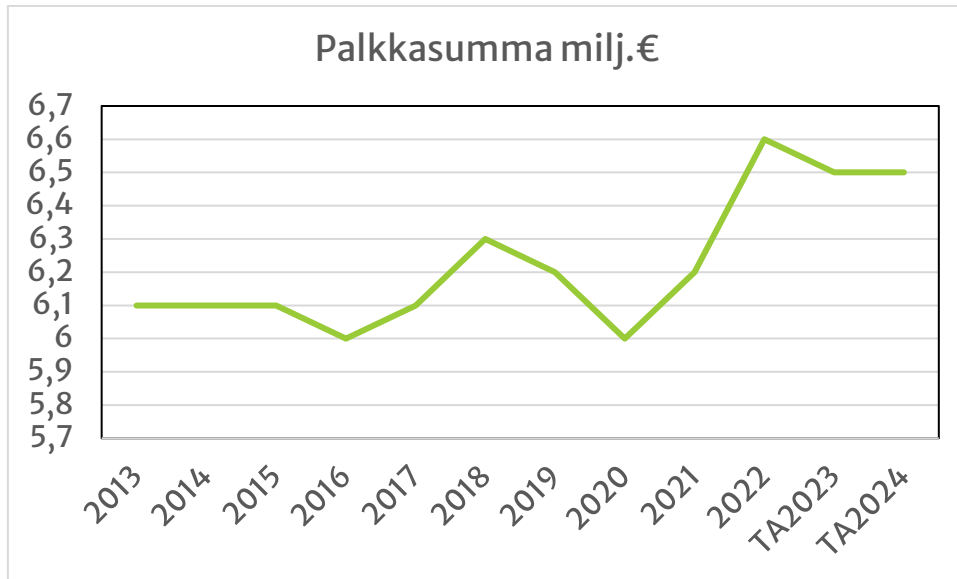
3.3 Konserniyhteisöt

Ruokolahden kuntakonserniin kuuluvat seuraavat konserniyhteisöt:

	Kunnan omistusosuus %	Kuntakonsernin omistusosuus %
Tytäryhteisöt		
Ruokolahden Vuokratalot Oy	100,00 %	100,00 %
Asunto Oy Elvinkulma	100,00 %	100,00 %
Asunto Oy Veikkojenpolku	57,26 %	66,37 %
Asunto Oy Ruokolahden Torinkulma	68,70 %	68,70 %
Kuntayhtymät		
Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä	3,05 %	3,05 %
Etelä-Karjalan liitto	4,48 %	4,48 %
Osakkuusyhteisöt		
Asunto Oy Tapiontie 28	50,00 %	50,00 %
Asunto Oy Sudenkolo		24,40 %

Konsernia johdetaan ja valvotaan kunnanvaltuuston antaman konserniohjeen mukaisesti.

4 Henkilöstö

RUOKOLAHDEN KUNTA
Virat ja työsuhteet/päävastuualueittain

Virka/työsuhde henkilötyövuotta (htv)	TA 2022	TA 2023	TA 2024
HALLINTOPALVELUT / KUNNANHALLITUS			
Kunnanjohtaja	1	1	1
Hallintojohtaja	1	1	1
Asumispalvelupäällikkö	1	1	1
Taluspäällikkö	1	1	1
TVT-päällikkö	1	1	1
Keskusarkistonhoitaja	0,65	0,65	0
Asianhallintasihteeri			1
Palvelusihteeri	4	4	3
Työllisyyskoordinaattori	1	1	1
Projektityöntekijä (Tekninen paja)			0,6
Elinkeinosihteeri	1	1	1
Viestintä- ja markkinointikoordinaattori	1	1	1
Laskentasihteeri	1	1	1
Palvelusihteeri (hoitaa kulttuurisihteerin tehtäviä 40 % työajasta)			0,6
Palvelusihteeri (hoitaa hyvinvointipalvelujen palvelusihteerin tehtäviä 75 % työajasta)	0,25	0,25	0,25
Hallintopalvelut/kunnanhallitus yhteensä	13,9	13,9	14,45
HYVINVOINTIPALVELUT / LAUTAKUNTA			
Hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja	1	1	1
Palvelusihteeri	0,75	0,75	0,75
Hyvinvointipalvelujen hallinto yhteensä	1,75	1,75	7,75
Perusopetus			
Rehtori	1	1	1
Lehtori/ya	10	9,42	9
Luokanopettaja	15	15	14,17
Tuntiopettaja, päätoiminen (historian, kielten, liikunnan, teknisentyön, luokanop., valmistavan opetuksen)	8	9	8,42
Joustavan perusopetuksen opettaja (JOPO)	1	1	1
Erytisyopettaja	4	4	4
Koulusihteeri	1	1	1
Koulunkäynninohjaaja	14	14	14
Henkilökohtaiset avustajat		4,02	2
Perusopetus yhteensä	54	58,44	54,59
Kansalaisopisto			
Palvelusihteeri	1	1	1
Tuntiopettajat (kokonaistuntiarvio v. 2024: 2411,33 h)		1,44	1,22
Kansalaisopisto yhteensä	1	2,44	2,22
Kirjasto			
Kirjastovirkailija (sis. 1 vastaava kirjastovirkailija)	3	3	3
Kirjasto yhteensä	3	3	3

Kulttuuri			
Palvelusihteeri, kulttuuriasiat			0,4
Kulttuuri yhteensä			0,4
Liikunta			
Liikunnanohjaaja	1	0	0
Hyvinvointiluotsi (1.1.2021 alkaen)	1	1	1
Liikunta yhteensä	2	1	1
Nuoriso			
Nuoriso-ohjaaja	1,2	1,9	0,6
Etsivä nuorisotyöntekijä (tekee 20 % erityisnuorisotyötä, 80 % etsivä nuorisotyötä)	0,8	0,8	0,8
Nuoriso yhteensä	2	2,7	1,4
Varhaiskasvatus			
Varhaiskasvatuspäällikkö	1	1	1
Vastaava varhaiskasvatuksen opettaja		1	1
Päivähoidon ohjaaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	10	10	9
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	19,7	17,6	19,5
Perhepäivähoitaja/päiväkotiavustaja	1,5	1,5	1
Palvelusihteeri	1	1	0,55
Varhaiskasvatus yhteensä	35,2	34,1	34,05
Ruoka- ja puhtauspalvelu			
Ruokapalvelupäällikkö	1	1	1
Ruokapalveluvastaava	2	1	1
Ruokapalvelutyöntekijä	13,7	9	5,5
Siivooja	6,82	5,58	5,5
Ruoka- ja puhtauspalvelu yhteensä	23,52	16,58	13
Hyvinvointipalvelujen toimiala / lautakunta yhteensä	121,5	120,0	111,4
TEKNISTEN PALVELUIDEN TOIMIALA / LAUTAKUNTA			
Teknisten palvelujen toimialajohtaja	1	1	1
Kunnossapitoinsinööri	1	1	1
Palvelusihteeri/rakennusvalvonta	1	1	1
Rakennustarkastaja	1	1	1
Palvelusihteeri / tekniset palvelut	1	1	1
Maanmittausinsinööri	1	1	1
Tuntipalkkaiset työntekijät	6	6	6
Laitoshenkilö, vesihuoltolaitos	1	1	1
Laitoshenkilö, kaukolämpölaitos	1	1	1
Laitoshenkilö, maakaasulaitos/kiinteistöt	1	1	1
Laitoshenkilö, koulu/päiväkoti	1	1	1,39
Tuntipalkkaisiin	0,5	0,5	0,5
Liikuntapaikkojenhoitajat	2	2	2
Työllistetyt, pienteollisuustalon kiinteistöhuolto	0,83	0,83	0,83
Työllistetyt, liikuntapaikat	1	1	1
Projektityöntekijä, työllistetyt			0,4
Teknisten palveluiden lautakunta yhteensä	20,33	20,33	21,12
Koko kunta yhteensä	155,7	154,2	147,0

5 Talousarvio

5.1 Tuloslaskelma 2022–2024

Tuloslaskelma	TP 2022	TA 2023	TA 2024	Muutos% TA 2023/24
Toimintatuotot				
Myyntituotot	3 421 626,59	2 207 480	2 234 590	1,23 %
Maksutuotot	281 673,26	401 900	174 930	-56,47 %
Tuet ja avustukset	513 904,18	302 730	471 548	55,77 %
Muut toimintatuotot	1 894 318,67	2 125 440	2 040 885	-3,98 %
Toimintatuotot yhteensä	6 111 522,70	5 037 550	4 921 953	-2,29 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-6 629 479,84	-6 646 727	-6 487 432	-1,93 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 432 913,48	-1 398 210	-1 314 978	-5,95 %
Muut henkilösivukulut	-199 142,64	-241 560	-138 972	-42,47 %
Henkilöstökulut yhteensä	-8 261 535,96	-8 265 007	-7 941 382	-3,80 %
Palvelujen ostot	-26 458 606,60	-4 885 775	-4 379 051	-10,37 %
Aineet, tarvik. ja tavarat	-3 490 179,59	-2 821 730	-2 496 015	-11,54 %
Avustukset	-603 518,39	-427 150	-571 256	33,74 %
Muut toimintakulut	-610 579,39	-468 110	-488 792	4,42 %
Toimintakulut yhteensä	-39 424 419,93	-16 857 772	-15 876 496	-5,82 %
Toimintakate	-33 312 897,23	-11 830 222	-10 954 543	-7,32 %
Verotulot	22 966 807,50	11 500 000	12 013 000	4,46 %
Valtionosuudet	12 312 638,00	1 550 000	1 048 870	-32,33 %
Verorahoitus yhteensä	35 279 445,50	13 050 000	13 061 870	0,09 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	-160,32	500	160	-68,00 %
Muut rahoitustuotot	22 237,70	16 274	16 100	-1,07 %
Korkokulut	-163 922,08	-230 000	-264 830	15,14 %
Muut rahoituskulut	-56 174,91	-4 075	-2 110	-48,22 %
Vuosikate	1 768 528,66	1 002 477	1 856 647	83,38 %
Poistot ja arvonalentum.				
Suunnitel. muk. poistot	-1 845 127,57	-1 892 540	-1 744 057	-7,85 %
Tilikauden tulos	-76 598,91	-890 063	112 590	-112,79 %
Poistoer. lis. (-) tai väh.(+)	108 640,00	108 640	108 640	0,00 %
Varaust. lis. (-) tai väh.(+)				
Tilikauden ylijäämä (alij.)	32 041,09	-781 423	221 230	-128,68 %
Tavoitteet ja tunnusluvut				
Toimint.tuotot/-menot%	16	30	31	
Vuosikate / Poistot, %	96	53	106	
Vuosikate, euro / asukas	370	214	395	
Kertynyt yli-/alijäämä k €	12 195	11 424	11 645	
Kertynyt ylijäämä asukas	2 554	2428	2 475	
As.määrä vuoden lopussa	4 774	4 705	4 705	

5.2 Rahoituslaskelma 2021–2024

Talousarvion rahoitusosa	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TA 2024
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	3 258 359,23	1 768 528,10	1 002 477	1 856 647
Satunnaiset erät				
Tulorahoit. korjauserät	-1 001 031,08	-455 000,00	-80 000	-6 000
	2 257 328,15	1 313 528,10	922 477	1 850 647
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	-1 409 996,97	-3 057 781,12	-2 032 000	-4 279 900
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 000,00	51 474,64		800 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	-91 937,84	130 085,31	100 000	10 000
	-1 491 934,81	-2 876 221,17	-1 812 000	-3 469 900
Toiminnan ja investointien rahavirta	765 393,34	-1 562 693,07	-1 009 523	-1 619 253
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+)				1 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys (-)	-2 989 407,68	-608 695,64	-608 700	-808 700
Lyhytaikaisten lainojen muutos (+/-)				
	-2 989 407,68	-608 695,64	-608 700	191 300
Oman pääoman muutokset (+/-)				
Muut maksuvalmiuden muutokset	663 684,77	-667 339,46	-1 300 000	
			2 200 000	
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 560 329,57	-1 504 049,25	-718 223	-1 427 953
Rahavarat 31.12.	5 219 495,23	3 715 445,98	3 117 223	1 689 270
Rahavarat 01.01.	6 779 824,80	5 219 495,23	3 715 446	3 117 223
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5v.	-7 744	-4 466	-1 233	4 168
Lainan hoitokate	1,6	2,5	2	1,78
Kassan riittävyys, pv	33	32,9	58	28

5.3 Maakaasulaitoksen tuloslaskelma 2022–2024

Maakaasulaitos, tuloslaskelma				Muutos %
	TP2022	TA 2023	TA 2024	TA 2023/24
Liikevaihto	715 704,50	807 930	669 922	-17,1
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuet ja avustukset kunnalta				
Tuotot yhteensä	715 704,50	807 930	669 922	-17,1
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-1 912 386,51	-752 880	-591 000	-21,5
Palvelujen ostot	-14 185,91	-13 500	-18 240	35,1
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 210 867,92	-766 380	-609 240	-20,5
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-48 484,29	-30 100	-45 880	52,4
Eläkekulut	-6 440,68	-5 070	-6 269	23,6
Muut henkilösivukulut	-910,38	-1 110	-864	-22,2
Henkilöstökulut yhteensä	-55 835,35	-36 280	-53 013	46,1
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-7 577,75	-6 319	-7 070	11,9
Liiketoiminnan muut kulut	-319 476,69	-198 500	-202 240	1,9
Liikeylijäämä (alijäämä)	-1 593 757,71	-199 549	-201 641	1,0
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomasta kunnalle (sis.)	0,00	-190	-1 534	
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaiseriä	-1 593 757,71	-199 739	-203 175	
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-1 593 757,71	-199 739	-203 175	

5.4 Maakaasulaitoksen rahoituslaskelma 2022–2024

Maakaasulaitos, rahoituslaskelma sis. ja ulk.	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Maakaasulaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta			
Tulorahoitus			
Liikeliijäämä / alijäämä	-1 593 757,71	-199 739	-203 175
Poistot	7 577,75	6 319	7 070
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	190	1 534
Satunnaiset erät			
Muut rahoituksen korjaukset			
	-1 586 179,96	-193 230	-194 571
Investoinnit			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-6 650,00	-10 000	-10 000
Rahoitusosuudet investointeihin			
Käyttöomaisuuden myyntitulot			
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-1 592 829,96	-203 230	-204 571
Tulorahoitus ja investoinnit, netto	-1 592 829,96	-203 230	-204 571
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			
Oman pääoman muutokset			
Peruspääoman muutos			
Liittymismaksujen muutos			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Lyhytaikaisten saamisten lis(-) väh(+)			
Korottomien pitkä- ja lyh.aik.velkojen lis(+) väh(-)			
Rahoitustoiminta netto	-1 592 829,96	-203 230	-204 571

5.5 Vesilaitoksen tuloslaskelma 2022–2024

Vesilaitos, tuloslaskelma				Muutos %
	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2023/24
Liikevaihto	582 677,00	711 650	598 000	-16,0
Tuotot yhteensä	582 677,00	711 650	598 000	-16,0
Materiaalit ja palvelut				
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-80 364,00	-91 050	-104 500	14,8
Palvelujen ostot	-279 628,00	-360 200	-222 200	-38,3
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-359 992,00	-451 250	-326 700	-27,6
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-144 677,00	-96 500	-182 160	88,8
Eläkekulut	-23 461,00	-35 160	-43 754	24,4
Muut henkilösivukulut	-3 675,00	-3 550	-3 822	7,7
Henkilöstökulut yhteensä	-171 813,00	-135 210	-229 737	69,9
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-254 966,00	-271 606	-304 910	12,3
Liiketoiminnan muut kulut	-21 299,00	0	0	
Liikeylijäämä (alijäämä)	-225 393,00	-146 416	-263 347	79,9
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomasta kunnalle (sis.)	-1 897,00	-7 742	-73 080	843,9
Muut rahoituskulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-227 290,00	-154 158	-336 427	118,2
Tilikauden ylijäämä (- alijäämä)	-227 290,00	-154 158	-336 427	118,2

5.6 Vesilaitoksen rahoituslaskelma 2022–2024

Vesilaitos, rahoituslaskelma	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Vesilaitoksen varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta			
Tulorahoitus			
Liikelyijäämä / alijäämä	-227 291,38	-146 416	-263 347
Poistot	254 966,40	271 606	304 910
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 897,01	-7 742	
Satunnaiset erät			
Muut rahoituksen korjauserät			
	25 778,01	117 448	41 563
Investoinnit			
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 045 749,00	-370 000	-1 540 000
Rahoitusosuudet investointeihin			
Käyttöomaisuuden myyntitulot			
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-1 045 749,00	-370 000	-1 540 000
Tulorahoitus ja investoinnit netto	-1 019 970,99	-252 552	-1 498 437
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	715 850,97		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys			
Lyhytaikaistenlainojen lisäys			
Oman pääoman muutokset	268 373,56		
Peruspääoman muutos			
Edell.tilik.yli-/alijäämä/vah.liit.maksujen lisäys			
Muut maksuvalmiuden muutokset	63 122,63		
Lyhytaikaisten saamisten lis(-) väh(+)	161 367,27		
Korottomien pitkä- ja lyh.aik.velkojen lis(+) väh (-)	-188 743,44		
Rahoitustoiminta netto	1 019 970,99	-252 552	-1 498 437
Ero	0,00		
Peruspääoma 1.1.2022	1 612 850,68		
Peruspääoma 31.12.2022	1 878 224,24		
Peruspääoman muutos	-265 373,26		

5.7 Kaukolämpölaitos, valtuustotaso 2022–2024

KAUKOLÄMPÖ, VALTUUSTOTASO	TP 2022	TA 2023	TA 2024
Liikevaihto	1 499 252,58	1 047 900	1 044 150
Liiketoiminnan muut tuotot			
Tuet ja avustukset kunnalta			
Tuotot yhteensä	1 499 252,58	1 047 900	1 044 150
Materiaalit ja palvelut			
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-31 705,87	-39 900	-43 600
Palvelujen ostot	-1 678 366,12	-774 870	-629 536
Materiaalit ja palvelut yhteensä	-1 710 071,99	-814 770	-673 136
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-42 883,54	-49 800	-48 670
Eläkekulut	-6 190,26	-9 180	-8 357
Muut henkilösivukulut	-1 007,90	-1 470	-1 069
Henkilöstökulut yhteensä	-50 081,70	-60 450	-58 096
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-30 519,45	-86 450	-37 220
Liiketoiminnan muut kulut	-75,45		-75
Liikelylijäämä (alijäämä)	-291 496,01	86 230	275 623
Yli-/alijäämä ennen satun. eriä	-291 496,01	86 230	275 623
Tilikauden yli/ alijäämä	-291 496,01	86 230	275 623

5.8 Talousarvion määrärahojen ja tulorahoituksen yhteenveto, sitovuustasot

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO 2024				
sis.+ulk.				
KÄYTTÖTALOUSOSA		Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
100	Hallinto	N	3 486 977	1 966 774
200	Elinkeinoelämän kehittäminen	N	336 451	
400	Muut hyvinvointipalvelut	N	2 367 267	1 216 129
420	Varhaiskasvatus	N	2 281 399	35 700
450	Perusopetus ja laajennettu oppivelvollisuus	N	4 935 385	265 590
500	Teknisten palv. Hallinto ja sis.palv.	N	740 878	63 200
520	Kiinteistö ja yhdyskuntapalvelut	N	3 330 994	2 804 564
540	Kaukolämpölaite	N	731 307	1 044 150
570	Maakaasulaitos	N	864 493	669 922
580	Vesihuoltolaitos	N	581 193	635 771
	Yhteensä		19 656 344	8 701 800
TULOSLASKELMAOSA				
	Verotulot	B		12 013 000
	Valtionosuudet	B		1 048 870
	Korkotulot	B		160
	Muut rahoitusosat	B		16 100
	Korkosuojaus	B		155 170
	Korkomenot	B	420 000	
	Muut rahoitusmenot	B	2 110	
	Pysyvien vastaavien luovutus	B	60 000	60 000
	Yhteensä		482 110	13 293 300
INVESTOINTIOSA				
Teknisten palvelujen lautakunta (kv)				
	Talonrakennus	N	1 240 000	
	Liikenneväylät	N	202 000	
	Muu julkinen käyttöomaisuus	N	357 900	
	Muu liike- ja palvelutoiminta	N	1 670 000	
	Yhteensä		3 469 900	
RAHOITUSOSA				
Lainakannan muutokset				
	Pitkäaikaisten lainojen lisäys			1 000 000
	Pitkäaikaisten lainojen lyhennys		808 700	
	Vaikutusmaksuvalmiuteen		9 999	1 431 953
TALOUSARVION LOPPUSUMMA			24 427 053	24 427 053

5.9 Taloussuunnitelma, käyttötalousosa, valtuustotaso

5.9.1 Hallinto

100	HALLINTO	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myynti- tuotot	316 865	277 230	387 200	39,7
*	Korvaukset valtiolta	53	0	0	
*	Korvaukset kunnilta ja kyltä.	1 826	0	0	
*	Tuet ja avustukset	150 226	116 230	266 648	129,4
*	Muut toimintatuotot	138 249	89 700	70 500	-21,4
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)	607 219	483 160	724 348	49,9
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-827 255	-892 247	-1 056 100	18,4
*	Henkilöstökorvaukset	6 397	500	4 300	760,0
*	Henkilösivukulut	-251 003	-255 010	-296 727	16,4
*	Asiakaspalvelujen ostot	-713 700	-290 390	-317 771	9,4
*	Muiden palvelujen ostot	-939 351	-1 429 945	-1 442 960	0,9
*	Ostot tilikauden aikana	-56 517	-58 850	-44 620	-24,2
*	Avustukset	-72 514	-38 000	-36 170	-4,8
*	Vuokramenot	-118 105	-106 750	-106 900	0,1
*	Muut toimintakulut	-12 037	-12 380	-11 112	-10,2
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-2 984 085	-3 083 072	-3 308 060	7,3
****	TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-2 376 866	-2 599 912	-2 583 712	-0,6
***	TOIMINTATUOTOT (sisäiset)	1 106 098	1 175 820	1 242 429	5,7
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-119 485	-141 930	-178 920	26,1
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	986 613	1 033 890	1 063 509	2,9
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 390 253	-1 566 022	-1 520 203	-2,9
***** *	KATE YHTEENSÄ	-1 390 253	-1 566 022	-1 520 203	-2,9

Palvelusuunnitelma

Hallintopalvelujen tulosalue tuottaa ja kehittää kunnan muille toimialoille yleis-, talous-, henkilöstö- ja tietohallinnon palveluja sekä huolehtii kunnan suoraan omistamien asuntojen vuokrauksesta.

Hallinto-osasto huolehtii yleisten vaalien järjestelyistä kunnassa. Presidentinvaalit järjestetään tammikuussa ja europarlamenttivaalit kesäkuussa.

Hallintopalvelut luovat omalta osaltaan edellytykset valtuuston ja kunnanhallituksen sekä kunnan eri toimialojen ja toimielinten tuloksekkaalle toiminnalle. Tulosalueelle kuuluvista tehtävistä huolehditaan taloudellisesti ja tehokkaasti asetetuissa määrärajoissa noudattaen annettuja säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä.

Toiminnan painopisteet ja tavoitteet vuodelle 2024

Hallintopalvelujen tulosalueella hoidetaan valtuuston ja kunnanhallituksen, vanhuseuvoston ja yhteistoimintatoimikunnan kokousasioiden kokoaminen ja valmistelu sekä päätösten täytäntöönpano. Tarkastuslautakunnan toiminnan kustannuksiin varataan määrärahat hallintopalvelujen tulosalueelle. Presidentin vaaleja ja EU-vaaleja varten varataan myös määräraha. Kunnanhallitus kokoontuu keskimäärin joka toinen tai kolmas viikko kesäajan taukoa lukuun ottamatta ja kunnanvaltuusto 5–7 kertaa vuodessa. Vuonna 2024 järjestetään arviolta viisi valtuuston kokousta.

Yleishallinnon tehtäviin kuuluvat lisäksi asianhallinnan järjestäminen, joka käsittää asiakirjahallinnan, asiankäsittelyn ja arkistoinnin.

Taloushallinnollisia tehtäviä ovat kunnan laskentatoimen, laskutuksen ja ostolaskujen sekä maksuliikenteen hoitaminen. Laskentatoimeen kuuluvat kirjanpito, raportointi ja erilaisten laskelmien tuottaminen taloussuunnittelua, tilinpäätöstä ja talouden seuranta varten sekä päätöksenteon tueksi. Kunnan kassavarojen riittävydestä huolehtiminen, saatavien hallinta ja rahaliikenne ovat myös osa taloushallinnon tehtävää. Palkanlaskennan palvelut ostetaan Meidän IT ja talous Oy:ltä (Meita).

Henkilöstöhallinnon tehtäviä ovat palvelussuhde-, työhyvinvointi- ja työsuojeluasiat sekä yhteistyö työterveyshuollon kanssa, yhteistoiminta palkansaajajärjestöjen kanssa, henkilöstövoimavarojen seuranta ja henkilöstösuunnittelu. Syys-lokakuun vaihteessa 2023 toteutettiin henkilöstön työhyvinvointikysely, josta saadaan työkyky- ja työhyvinvointi-indeksien arvot. Niiden avulla kehitetään henkilöstön työolosuhteita ja työssä jaksamista.

Tietohallinnon tehtävät käsittävät tietohallinnon ja sähköisten palvelujen kehittämisen. Tietohallinnon kautta turvataan työntekijöille, toimialojen asiakkaille sekä kunnanhallitukselle asianmukaiset ja toimivat tietotekniset työskentelyvälineet ja sähköiset palvelut. Tietohallinnossa huolehditaan myös sähköisten palveluiden kehittämisestä ja käyttöönotosta kunnan asukkaiden tarpeisiin. Tietotekniikkapalvelut ostetaan Meitalta.

Asuntotoimisto huolehtii kunnan vuokra-asuntojen asukasvalinnoista ja kunnan asunomiskriteettien isännöinnistä. Keskeisenä tavoitteena on vuokra-asuntojen käyttöasteen pitäminen korkealla, mikä edellyttää vuokrauskohteiden kunnan ylläpitämistä.

Hallinnon tulosalueelle kuuluvia muita palvelutehtäviä ovat työllisyyden hoitamiseen liittyvät työllistämis-, projekti- ja yhteistyötehtävät, kunnan yleinen tiedottaminen, kunnanviraston asiakaspalvelu, vakuutusten hoitaminen, yhteishankinnat ja sopimushallinta sekä valmiussuunnittelu. Kunnan viestintä ja markkinointi sekä niiden koordinointi kuuluu hallinnon tulosalueelle. Virkamiestason yhteistyö eri sidos- ja työryhmissä, valio- ja toimikunnissa on tärkeässä osassa hallinnon toiminnassa.

Hallinnon tulosalueen määrärahat sisältävät myös kaavoituksen, maa- ja metsätilojen sekä seudullisen ympäristötoimen määrärahat. Kunnan ympäristöterveydenhuolto, ympäristönsuojelu ja eläinlääkintähuolto hoidetaan sopimuksella yhdessä Imatran kaupungin sekä Parikkalan ja Rautjärven kuntien kanssa Imatran seudun ympäristötoimessa. Imatran seudun eteläisen pään eläinlääkintähuollon vastaanotto toimii Ruokolahdella.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Tavoitetaso
Kunnan työntekijämielikuvan parantaminen.	Kunta työntekijän silmin -videosarja.	Työntekijät valittu videoihin ja niiden julkaisuaikataulu valmis.	Vuoden 2024 loppuun mennessä työntekijöiden esittelyvideot suunniteltu ja aikataulutettu.
Sairauspoissaolten vähentäminen.	Ennaltaehkäisevien palvelujen käyttöönotto, työhyvinvointiin panostaminen.	Sairauspoissaolten määrä.	Sairauspoissaolot vähentyneet verrattuna vuoteen 2023.
Sähköinen arkisto.	Sähköiseen arkistoon siirtyminen ja selvitystyö arkistomateriaalin digitoinnin toteuttamiseksi.	Selvityksen valmistuminen, sähköisen arkiston käyttöönotto.	Suunnitelma valmis sekä siirtymisen sähköiseen arkistoon vuoden 2024 loppuun mennessä.
Kuntalaisten ja kesäasukkaiden kuuleminen.	Asukastyytyväisyyskysely, kesäasukaskyselyt.	Vastaamisprosentti	Kyselyt toteutetaan vuoden 2024 aikana, vastausprosentti noussut verrattuna edelliseen kyselyyn.

Toiminnan painopisteet 2025–2026

Suunnitelmakaudella tärkeää on edelleen talouden tasapainon säilyttäminen. Kriittisenä tehtävänä on vuosikatteen pitäminen tulevina vuosina sillä tasolla, että investoinneista koituvat poistot voidaan kattaa. Suunnittelussa myös otettava huomioon mahdollisten uusien kiinteistöjen kuten paloaseman, palveluasumisen ja keskusta-alueen rakennusten ja ranta-alueen vaatimat panostukset.

Kunnan markkinointiin ja viestintään panostetaan erityisesti asukasmarkkinoinnin näkökulmasta.

Kunnan henkilöstön ikärakenteen vuoksi työn kuormittavuuden hallinta ja hyvien työolosuhteiden turvaaminen on tärkeää työurien jatkumiseksi. Suunnitelmakaudella tapahtuvaan eläköitymiseen on varauduttava siten, että henkilöstöressurssien riittävyteen, osaamisen hallintaan ja hiljaisen tiedon siirtoon kiinnitetään ajoissa huomiota.

Kuva 11 Kunnantalo talvella. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

5.9.2 Elinkeinoelämän kehittäminen

200	ELINKEINOELÄMÄN KEHITTÄMINEN	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myyntituotot	396	15 000	0	
*	Tuet ja avustukset	9 626	0	0	
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)	10 022	15 000	0	
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-71 754	-65 000	-39 100	-39,8
*	Henkilöstökorvaukset	338	0	0	
*	Henkilösivukulut	-16 605	-30 930	-22 763	-26,4
*	Asiakaspalvelujen ostot	-102 527	-112 500	-99 500	-11,6
*	Muiden palvelujen ostot	-92 458	-215 200	-94 000	-56,3
*	Ostot tilikauden aikana	-16 975	-25 400	-8 125	-68,0
*	Avustukset	-26 807	-96 000	-58 073	-39,5
*	Vuokramenot	-8 397	-9 900	-8 900	-10,1
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-335 184	-554 930	-330 461	-40,4
****	TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-325 163	-539 930	-330 461	-38,8
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-4 694	-5 520	-5 990	8,5
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-4 694	-5 520	-5 990	8,5
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-329 857	-545 450	-336 451	-38,3
***** *	KATE YHTEENSÄ	-329 857	-545 450	-336 451	-62,1

Palvelusuunnitelma

Kunnan tehtävänä on luoda puitteita elinkeinoelämän kehittämiseksi. Varsinaisesta yritysten kehittämistyöstä vastaavat yritykset itsenäisesti tai yhdessä alan asiantuntijaorganisaatioiden kanssa. Kunnan kannalta on merkityksellistä sujuva yhteistyö yrittäjien, kunnan johdon, elinkeinosihteerin, Kehyn ja maakunnallisten organisaatioiden kesken. Toimintaa ohjaa kuntastrategia ja elinvoimaohjelma.

Toiminnassa ja taloudessa tapahtuvat muutokset

Ruokolahden kunnan sopimus Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:n kanssa perustuu siihen, että Kehitysyhtiö kantaa päävastuun yritystoimintaan liittyvästä, aloittaville ja jo toimiville yrityksille suunnattavasta perusneuvonnasta sekä vastaa alueellisesti ja seudullisesti merkittävien elinkeinoelämää edistävien hankkeiden suunnittelusta ja toteutuksesta. Kunta ostaa elinkeinojen kehittämispalvelut Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy:ltä (Kehy), ja tähän on varattu määrärahoja 70 000 euroa. Kunnassa on kokoaikainen elinkeinosihtööri.

Maaseutuhallinnon viranomaistehtäviä hoitaa Etelä-Karjalan maaseututoimi, jonka isäntäkuntana on toiminut Lappeenrannan kaupunki.

Elinkeinoelämän kehittämisessä monipuolinen, määrältään ja laadultaan riittävä tonttitarjonta erityyppisiin rakentamistarpeisiin sekä joustava ja yritystoiminnan tarpeet ymmärtävä kaavoituspolitiikka on tärkeä toiminnan osa-alue. Toinen merkittävä toiminnan osa-alue on yhteistyön vahvistaminen alueemme toimijoiden yritysten, kuntayhtymien, kuntien, oppilaitosten ja kolmannen sektorin kesken. Kuntalaisten aktivointi tähän yhteistyöhön on myös yksi keskeisistä toimista.

Tulosalueen muut määrärahat jakaantuvat seuraavasti:

- kylätoiminta-avustukset 27 000 euroa
- Lappeenranta–Imatra-kaupunkiseutuyhteistyö 1,5 € / asukas
- Leader-maksuosuus 24 573 euroa

Toiminnan painopisteet 2024–2026

Toimintaa ohjaa valtuuston 2023 hyväksymä elinvoimaohjelma. Lisäksi kunta osallistuu tarkoituksenmukaiseen seutu- ja maakunnalliseen yhteistyöhön sekä pyrkii hyödyntämään täydentävää rahoitusta. Matkailussa panostetaan Saimaan alueen vetovoiman lisäämiseen ja edistetään matkailupalveluiden kehittämistä, mm. satama-alueen, retkeilyreittien, Huuhanrannan kehittäminen. Lisäksi panostetaan kunnan

elinvoimaa vahvistavaan kunta- ja asukasmarkkinointiin. Kunta toimii aktiivisesti paikallisten pienyrittäjien yhteistyön edistäjänä ja näkyvyyden lisääjänä. Yhteistyön edelleen tiivistäminen Etelä-Karjalan hyvinvointialueen kanssa on tärkeää kunnalle ja kuntalaisille.

Kuva 12 Ruokolahden leijona torilla. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

5.9.3 Muut hyvinvointipalvelut

400	MUUT HYVINVOINTIPALVELUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myyntituotot	8 009	10 300	9 300	-9,7
*	Korvaukset kunnilta ja kyltä	582 790	0	0	
*	Korvaukset valtiolta	309			
*	Maksutuotot	88 116	99 700	103 930	4,2
*	Tuet ja avustukset	84 653	25 500	28 700	12,5
*	Muut toimintatuotot	2 921	1 900	1 000	-47,4
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)	766 798	137 400	142 930	4,0
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-1 547 328	-1 080 180	-918 913	-14,9
*	Henkilöstökorvaukset	20 021	0	0	
*	Henkilösivukulut	-327 930	-235 000	-161 217	-31,4
*	Asiakaspalvelujen ostot	-13 220	-18 250	-14 300	-21,6
*	Muiden palvelujen ostot	-125 572	-145 990	-111 590	-23,6
*	Ostot tilikauden aikana	-396 937	-361 000	-265 350	-26,5
*	Avustukset	-22 032	-29 200	-28 200	-3,4
*	Vuokramenot	-4 321	-1 980	-1 750	-11,6
*	Muut toimintakulut	-1 473	-700	-700	0,0
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-2 418 793	-1 872 300	-1 502 020	-19,8
****	TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-1 651 995	-1 734 900	-1 359 090	-21,7
***	TOIMINTATUOTOT (sisäiset)	1 310 127	1 410 980	1 073 199	-23,9
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-892 115	-755 690	-865 247	14,5
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	418 012	655 290	207 952	-68,3
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-1 233 982	-1 079 610	-1 151 138	6,6
*	Poistot	-2 473	-6 195	-3 060	-50,6
*****	KATE YHTEENSÄ	-1 236 456	-1 085 805	-1 154 198	6,3

Kansalaisopisto

Palvelusuunnitelma

Vapaan sivistystyön oppilaitoksena kansalaisopiston tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisössä.

Toiminnan painopisteet ja tavoitteet vuodelle 2024

Ruokolahden kansalaisopisto tarjoaa monipuolisia opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia eri-ikäisille kuntalaisille.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoite / Tavoitetaso	Mittari	Arviointi
Kansalaisopisto edistää kuntalaisten aktiivisuutta ja hyvinvointia.	Osallistujamäärän kehitys.	Osallistujamäärän pitäminen vähintään ennallaan toimintavuoden aikana.
Asiakaskyselyissä esitettyjen toiveiden parempi huomiointi kursistarjottimessa.	Uusien kurssien määrä opinto-ohjelmassa.	Uusien kurssien % -osuuden kasvattaminen opinto-ohjelmassa.
Nuorison aktiivisuuden lisääminen.	Alle 18-vuotiaiden osallistujien määrän kehitys.	Alle 18-vuotiaiden osallistujien määrän kasvaminen.

Toiminnan painopisteet 2024–2026

Ruokolahdella tarjotaan runsaasti erilaisia harrastusmahdollisuuksia eri-ikäisille kuntalaisille. Kansalaisopisto järjestää monipuolista opetusta musiikin, kielten, esittävän taiteen, kuvataiteiden ja käden taitojen aloilla.

Lisäksi tarjolla on kursseja luonnonvara-alan, tanssin, liikunnan ja hyvinvoinnin ja historian aloilla. Kansalaisopiston kurssitarjonnassa on tarjolla taiteen perusopetuksessa kuvataiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Lisäksi tarjotaan varhaisen musiikkikasvatuksen kursseja.

Kansalaisopiston kurssien järjestämisessä pyritään kustannustehokkuuteen ja edullisiin käyttäjämaksuihin opetuksen laatu huomioiden.

Kirjasto

Palvelusuunnitelma

Kirjasto on sivistyksen peruspalvelu sekä osa hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluja. Kirjasto tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa ja tukee tiedon hankintaa, monipuolista lukutaitoa sekä lukemista ja kirjallisuutta. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, näyttelytoimintaan, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjaston tulee olla kaikkien saavutettavissa. Maksuttomat kirjasto- ja tietopalvelut ehkäisevät syrjäytymistä, tukevat elinikäistä oppimista, edistävät kansalais- ja digitaitoja, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja monikulttuurisuutta.

Ruokolahden kirjaston palveluverkon muodostavat pääkirjasto omatoimiaikoineen sekä verkkokirjastopalvelut. Kirjasto toimii tiiviissä yhteistyössä muiden kirjastojen, kunnan toimialojen ja yhteisöjen kanssa.

Toiminnan painopisteet ja tavoitteet vuodelle 2024

Ruokolahden kirjasto jatkaa suunnitelmallista yhteistyötä Etelä-Karjalan eli Heili -kirjastojen kanssa tehokkaasti. Heili -kirjastojen yhteinen kirjastojärjestelmä ja verkko-

kirjasto tulee uusittavaksi. Yhteinen tietokanta ja kirjojen kuljetukset maakunnan sisällä parantavat kokoelman tehokasta ja taloudellista käyttöä. Kirjastopolun kautta vahvistetaan kirjaston, varhaiskasvatuksen ja koulun yhteistyötä sekä pyritään vaikuttamaan lasten lukemisen lisääntymiseen. Annetaan ja kehitetään laadukasta, asiakaslähtöistä peruspalvelua.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoite / Tavoitetaso	Mittari	Arviointi
Toteutetaan kirjastopolkua varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen.	Kirjastopolun käyttöön-otto.	Saadut kokemukset ja niiden moniammatillinen arviointi. Oppilasmäärä.
Toteutetaan asiakaslähtöistä palvelua tehokkaammin.	Tyytyväisyyskysely.	Kyselyn tulokset ja muu saatu palaute.
Kirjaston ja kunnan muiden toimialojen yhteistyön lisääminen.	Yhteissuunnittelu, toteutunut toiminta.	Saadut kokemukset ja niiden moniammatillinen arviointi. Yhteistyötapahtumien määrä.

Toiminnan painopisteet 2024–2026

Kirjastopalvelujen tavoitteena on edistää eri-ikäisten kuntalaisten lukemista/lukemisharrastusta sekä järjestää erilaisia kulttuuritapahtumia.

Sähköisten palveluiden käytön lisääminen. Ikäihmisten erityistarpeiden sekä vapaa-ajan asukkaiden huomioiminen. Tilojen käytön entistä näkyvämpi mahdollistaminen kolmannen sektorin toimijoiden käyttöön.

Kirjaston palvelut toteutetaan talousarvion mukaisesti.

Kulttuuripalvelut

Toiminnan tarkoitus

Lain kuntien kulttuuritoiminnasta (166/2019) mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Tällä tavoin edistetään myös asukkaiden hyvinvointi ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa. Kunnan tehtävänä on myös tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen.

Taiteen perusopetuksen kuvataiteen perusopetuksen yleistä oppimäärää on mahdollista opiskella kuvataidekoulussa kansalaisopiston järjestämänä. Musiikin perusopetuksen yleistä oppimäärää on mahdollista opiskella Imatran musiikkiopiston järjestämänä ostopalvelusopimuksen mukaisesti. Tanssin opetusta Ruokolahdella tarjoaa Tanssistudio Jami.

Kunta on mukana Etelä-Karjalan lastenkulttuurikeskus Metkun toiminnassa. Metkun verkostoa hallinnoi Lappeenrannan kaupunki, joka on Suomen lastenkulttuurikeskusten liitto ry:n perustajajäsen. Esi- ja perusopetuksen oppilaille on käytössään Ruokolahden kunnan kulttuuripolku, joka mahdollistaa erilaisten kulttuurielämysten kokemisen ruokolahtelaisille lapsille ja nuorille. Ruokolahti on mukana Etelä-Karjalan liiton vuosina 2023–2024 kulttuurikuntahankkeessa.

Ruokolahden kunnassa toimii osa-aikainen kulttuurisihteeri 40 % työajalla. Kunnan elinkeinosihteeri on organisoinut erilaisia kulttuuritapahtumia pääosin Ruokolahden torilla pitkälti yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa. Kunnallisista viranhaltijoista kulttuurityötä tekevät myös hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja sekä viestintä- ja markkinointikoordinaattori.

Muutokset 2024

Entisestä Vaittilan koulusta on muotoutumassa kunnan kulttuuritoiminnan kannalta merkittävä keskus. Metku-rahoituksen osuutta toiminnan rahoittamisessa lisätään. Yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa syvennetään.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoite / Tavoitetaso	Mittari	Arviointi
Ruokolahden Hyvintöimintaohjelman tavoitteet.	Mittaristo kulttuurin osalta kalenterivuodelle.	Kyllä/ei
Kunta järjestää tai mahdollistaa erilaisia taide- ja kulttuuritapahtumia.	Toteutuneet taide- ja kulttuuritapahtumat.	Tapahtumien määrä: tapahtumakalenterissa ja muutoin ilmoitetut ja toteutuneet tapahtumat.
Maakunnallisen kulttuuriyhteistyön lisääminen.	EKKU - Etelä-Karjalan kulttuurikunnat -hanke.	Tilannekatsaus loppuvuodesta 2024.

Toiminnan painopisteet 2024–2026

Ruokolahdella on omaleimaisia tapahtumia ja kulttuuripalveluja sekä asukkaille että matkailijoille. Pääomanamme ovat aktiiviset kuntalaiset ja vapaa-ajan asukkaat.

Ruokolahdella toteutetaan monipuolisesti taide- ja kulttuuritapahtumia eri-ikäisille kuntalaisille.

Taiteen perusopetusta tarjotaan lapsille ja nuorille kuvataiteen ja musiikin yleisessä oppimäärässä.

Taide- ja kulttuuritapahtumia järjestetään mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä yhdistysten ja järjestöjen kanssa.

Liikunta ja hyvinvoinnin edistäminen

Toiminnan tarkoitus

Kuntalain mukaan kunta edistää asukkaiden hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Hyvinvointi on moniulotteinen käsite, jonka merkitys kuntalaisille ja eri ihmisille on yksilöllinen. Liikunta on selkeästi yhteydessä ihmisten työkykyyn, terveyteen ja sitä kautta myös koko yhteiskunnan hyvinvointiin.

Liikunta ja hyvinvointipalvelujen organisointi tulee valmistella vastamaan palvelutarvetta. Hyvinvointipalvelujen yleisestä johtamisesta sekä toiminnasta vastaa hyvinvointijohtaja. Hyvinvointiluotsi vastaa liikuntapalveluista sekä hyvinvoinnin edistämisestä sekä elintapaneuvonnasta kunnassa. Liikunnanohjauksen järjestäminen tulee valmistella kokonaistaloudellisesti, vaikuttavuus huomioon ottaen, tehokkaimmalla tavalla.

Muutokset 2024

Yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa lisätään. Käyttömaksuja tarkistetaan kulujen kasvettua.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoite / Tavoitetaso	Mittari	Arviointi
Kunnan henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen liikunnan avulla.	Ryhmien toteutunut määrä ja ryhmien osallistujamäärät.	Palautekysely työntekijöille vuoden lopussa.
Liikuntaryhmien järjestäminen monipuolisesti ja matalalla kynnyksellä läpi vuoden.	Liikuntaryhmien toteutunut määrä ja ryhmien osallistujamäärät.	Palautekysely asiakkaille kauden lopussa.
Liikunta- ja elintapaneuvonnan tiedottamisen parantaminen ja asiakasmäärien kasvattaminen.	Asiakkaiden määrä.	Henkilökohtainen palaute asiakkailta liikunta- ja elintapaneuvonnan prosessin toimivuudesta.
Tuotetaan kunnassa hyvinvoinnin- ja terveyden edistämisen palveluita HYTE-kertoimen indikaattoreiden mukaisesti.	HYTE-kertoimen indikaattorit	Sähköisen hyvinvointikertomuksen HYTE-kertoimen indikaattorit

Toiminnan painopisteet 2024–2026

Ruokolahdella on tarjota monipuolisesti erilaisia liikunnan harrastusmahdollisuuksia eri-ikäisille kuntalaisille.

Ikäihmisille matalankynnyksen liikuntaryhmiä ja liikuntaneuvontaa, työikäisille hyvinvointimittauksia ja tukea oman hyvinvoinnin parantamiseen sekä perheille liikuntaneuvontaa.

Liikuntapalveluiden toteuttamisen meno- ja tulorakennetta tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti yhdessä teknisen toimialan kanssa. Liikunta ja hyvinvoinnin edistäminen on järjestetty kustannustehokkaasti sekä vaikuttavasti.

Nuorisopalvelut

Palvelusuunnitelma

Nuorisotyön tavoitteena on edistää nuorten osallisuutta ja harrastamista sekä tukea nuorten kasvua ja yhteisöllisyyttä toteuttamalla kasvatuksellista ja toiminnallista ohjaustoimintaa. Nuorisotyön tehtävänä on edistää yhdenvertaisuutta ja parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Nuorisotyön toimintaa toteutetaan kunnan omana toimintana sekä yhteistyössä järjestöjen, yhteisöjen ja maakunnallisten verkostojen kanssa. Nuorisotyön keskeisimpiä työmuotoja ovat yhteisöllinen nuorisotyö ja kohdennettu nuorisotyö.

Yhteisöllinen nuorisotyö on pääsääntöisesti nuoren vapaa-ajalla tapahtuvaa toimintaa ja perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen. Yhteisöllisessä nuorisotyössä tarjotaan nuorille mahdollisuus vapaa ajanviettoon ja vapaaseen oleskeluun kavereiden kanssa ilman ulkopuolelta määriteltyä pakollista tekemistä. Samalla välitetään elämässä tärkeitä taitoja, kuten arkielämän taidot, käytöstavat ja toisten ihmisten huomioiminen. Työn lähtökohtia ovat osallisuuden vahvistaminen sekä yhdenvertaisuus.

Kohdennetussa nuorisotyössä tarjotaan nuoren tarpeen mukaisia ja tavoitteellisia palveluita yksilöille tai ryhmille. Kohdennuksella on peruste, esim. nuoren, huoltajien tai yhteiskunnan tarve. Lähtökohtana on vapaaehtoisuus ja nuori päättää itse palvelutarpeesta. Kohdennetussa nuorisotyössä työmenetelmiä ovat etsivä nuorisotyö, josta ohjataan myös ohjaamotoiminnan pariin. Kohdennettu nuorisotyö toimintamuotona on suunnattu alle 29-vuotiaille. Tyypillisiä asiakasryhmiä ovat opiskelijat, työtä hakevat, työttömät, osa-aikatyössä käyvät, koulupudokkaat ja arjenhallinnassa tukea tarvitsevat. Asiakkuus alkaa nuoren, läheisen tai ammattilaisen yhteydenotosta ja asiakas-kontakti on avoin sekä luottamuksellinen.

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen pariin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa, sekä pääsyä koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Nuorisovaltuusto on tärkeä paikallinen nuorten osallistamis- ja vaikuttamiskanava. Nuorisotoimen henkilöstö ohjaa nuorisovaltuuston toimintaa.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoite / Tavoitetaso	Mittari	Arviointi
Nuorisotila.	Uusien toimintojen käynnistäminen ja vakiinnuttaminen.	Kävijämäärät, iltakohdainen keskiarvo ja nuorten palaute.
Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	Tilatoiminnan osittainen järjestäminen yhteistyössä esim. seurakunnan tai kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.	Järjestettyjen toimintojen määrä ja laatu.

Ruoka- ja puhtauspalvelu

Palvelusuunnitelma

Ruokapalvelu

Peruseriaatteena on ruokapalveluiden järjestäminen varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tarpeisiin kuntastrategian mukaisesti. Ruoka- ja puhtauspalvelut järjestetään kunnan omana toimintana.

Ruokapalveluyksikkö tuottaa ateriat kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tarpeisiin ja vastaa kunnan palvelujen tuottamisesta VRN:n (Valtion ravitsemusneuvottelukunnan) suositusten mukaisesti.

Ruokapalveluyksikkö noudattaa elintarvikelainsäädännön vaatimuksia ja omavalvonta-suunnitelmaan kirjattuja ohjeita. Ruokapalvelu toteuttaa asiakaslähtöistä palvelua, tarjoamalla terveyttä edistävää, monipuolista ja maukasta ruokaa, ottamalla samalla huomioon monia muita näkökulmia, kuten kestävän kehityksen ja vastuullisuuden toiminnassaan.

Puhtauspalvelu

Puhtauspalveluyksikkö vastaa liikuntahallin, kuntosalin, voimailusalin, koulun sekä päiväkodin ylläpito- ja perussiivoustehtävistä. Puhtauspalvelu noudattaa ylläpitosiivouksen mitoitusohjeita.

Henkilöstö toimii päivittäisessä työssään ottamalla huomioon eri tilojen edellyttämän puhtaustason. Puhtauspalveluyksikkö tuottaa asiakkaiden tarpeisiin puhtaita, turvallisia ja viihtyisiä tiloja puhtaustason edellyttämällä tasolla.

Toiminnassa ja taloudessa tapahtuneita muutoksia

Hyvinvointialueet aloittivat toimintansa 1.1.2023. Tämän jälkeen kunta ei ole enää voinut myydä hoiva- ja kotiateriapalvelua hyvinvointialueelle. Ruokapalveluissa on tehty keittiötyön mitoitus vuoden 2022 lopussa ja tämä on toiminut henkilöstön määrän suuntaa antavana ohjeena vuoden 2023 henkilöstömitoituksessa. Sekä ruoka- että puhtauspalveluissa on työstetty koko vuoden ajan erilaisia toimintaan ja talouteen liittyviä muutoksia.

Toiminnan painopisteet ja tavoitteet

KOKOAVA-ruokakasvatushanke on saatu päätökseen. Hankkeen avulla kehitettiin ja kehitetään edelleen koulun ja varhaiskasvatuksen kokonaisvaltaista ruokakasvatusta

jo olemassa olevia toimintamalleja hyödyntäen. Yhteistyötä tullaan edelleen kehittämään ja lisäämään. Edelleen tarjotaan erityisen maukasta ja ravitsevaa ruokaa. Ajatuksena on myös saada nimettyä sekä koulun että päiväkodin ruokalait. Oppilaat osallistetaan tähän. Ruokalista kehitetään ottaen huomioon asiakaspalautteet, menekki sekä myös hinta. Asiakastytyväisyyskysely tehdään vuosittain.

Kasvisruoan kulutuksen pyritään lisäämään opastamalla asiakkaita valitsemaan kasvisruokavaihtoehto ravitsemussuositusten sekä kestävän kehityksen periaatteen mukaisesti. Toiminnan sujuvoittaminen ja tehostaminen esimerkiksi tilaustoiminnassa ja ohjelmien täysimääräisessä hyödyntämisessä, työvuorolistasuunnittelussa.

Ruokahävikin vähentäminen erilaisilla toimenpiteillä. Hävikkiruoan myyntiä harkitaan. Ruokahävikkiä seurataan päivittäin ja se kirjataan Biovaaka-ohjelmaan valmistusmäärineen sekä kommentteineen.

Puhtauspalveluissa jatketaan edelleen työkiertoa. Tavoitteena saada uudet työajat jalkautettua toimintaan, mitkä ovat jo hyvällä mallilla. Siivoustyössä on syytä tehdä mitoitus uudelleen lähitulevaisuudessa. Viimeisin on vuodelta 2019.

Kuva 13 Ruokolahdella 17 prosenttia 8.–9.-luokkalaisista ei syö päivittäin kouluruokaa. Koko maassa keskiarvo on 34 prosenttia. (Kuva: Mikko Savolainen / Yle)

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoite / Tavoitetaso	Mittari	Arviointi
Ruokapalvelun asiakastyytyväisyyskysely koulun oppilaille ja henkilökunnalle. Maituva kouluruoan laadun ylläpitäminen.	Kysely toteutetaan keväällä 2024.	Arviointia tehdään kevään 2023 kyselyn vastauksiin verraten.
Kouluruokailun ruokahävikin vähentäminen.	Hävikkiruoka punnitaan päivittäin sekä lautas- että linjastohävikin osalta sekä koulun ruokalassa että päiväkodilla. Kirjaus Biovaaka-ohjelmaan.	Hävikin määrää verrataan vuoden 2023 kirjattuihin määriin.
Varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa toteutetaan ruokakasvatusta.	Nykytila.fi arviointi keväällä 2024.	Nykytila.fi arviointi verrataan lukuvuoden 2023 arviointiin, tehty 05/2023 ja 10/2023.
Kasvisruoan menekin vahvistaminen edelleen.	Kasvisruoan valmistusmäärien lisääntyminen.	Valmistetun kasvisruoan määrää vertaaminen aikaisempien vuosien kirjattuihin määriin.

Toiminnan painopisteet 2024–2026

Palveluja kehitetään parantamalla oppilaiden/asiakkaiden osallistumismahdollisuutta.

Henkilöstömäärä mitoitetaan suositusten ja toiminnan mukaiseksi.

5.9.4 Varhaiskasvatus

420	VARHAISKASVATUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myynti- tuotot	150,00			
*	Korvaukset kunnilta ja kyltä	24 222	19 600	10 000	-49,0
*	Maksutuotot	129 380	99 600	0	-100,0
*	Tuet ja avustukset	65 358	0	25 700	
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)	219 110	119 200	35 700	-70,1
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-1 445 467	-1 203 800	-1 253 814	4,2
*	Henkilöstökorvaukset	27 191	21 000	20 000	-4,8
*	Henkilösivukulut	-304 026	-286 820	-228 386	-20,4
*	Muiden palvelujen ostot	-75 786	-82 700	-55 280	-33,2
*	Ostot tilikauden aikana	-22 686	-23 900	-13 050	-45,4
*	Avustukset	-99 908	-96 000	-111 500	16,1
*	Muut toimintakulut	-6 556	0	-5 185	
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-1 927 238	-1 672 220	-1 647 215	-1,5
****	TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-1 708 128	-1 553 020	-1 611 515	3,8
***	TOIMINTATUOTOT (sisäiset)	0	400		-100,0
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-778 343	-820 550	-634 184	-22,7
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-778 343	-820 150	-634 184	-22,7
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-2 486 470	-2 373 170	-2 245 699	-5,4
*****	KATE YHTEENSÄ	-2 486 470	-2 373 170	-2 245 699	-5,4

Palvelusuunnitelma

Varhaiskasvatuksen tulosalueeseen kuuluvat päiväkoti, esiopetus ja lasten kotihoidon tuki. Varhaiskasvatuksessa tarjotaan pedagogisesti painottunutta, suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta alle kouluikäisille lapsille. Esiopetuksen tavoitteena on osana varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen jatkumoa vahvistaa lasten oppimisen ja kehityksen edellytyksiä.

Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma velvoittaa varhaiskasvatuksen henkilöstöä sitoutumaan varhaiskasvatukseen sekä perusteiden arvoperustan, tavoitteiden ja sisältöjen mukaiseen toimintaan. Varhaiskasvatusta ohjaavat lisäksi paikallinen esiopetussuunnitelma ja varhaiskasvatuksen suomi toisena kielenä opetussuunnitelma. Jokaiselle varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella laaditaan henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma/esiopetussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamiseksi. Keskustelujen yhteydessä käytetään Lapset puheeksi -menetelmää, johon varhaiskasvatushenkilöstö on koulutettu (osa maakunnallista lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa). Lisäksi perheiden hyvinvoinnin tukemiseksi 4-vuotiaiden vasukeskusteluissa on käytössä Hyvä päivä -hyvinvointikortti (osa elintapaneuvonnan ohjausta).

Maakunnallinen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma ja verkostoyhteistyö ohjaavat varhaiskasvatuksen toimintaa. Valtakunnallinen varhaiskasvatuksen tietovaranto VARDA:an tallennetaan viranomaistyössä tarvittavia tietoja varhaiskasvatuksen järjestäjästä, henkilöstöstä, lapsista sekä perheistä.

Toiminnassa ja taloudessa tapahtuvat muutokset

Varhaiskasvatuspaikka voidaan järjestää kaikille kuntalaisille päiväkodissa. Päiväkodissa järjestetään myös ympärivuorokautinen hoito tarpeen mukaan. Yöhoidon tarve on ollut satunnaista, mutta ilta- ja viikonloppuhoitoa tarvitaan melko säännöllisesti. Toimintakaudella 2023–2024 on nykyisten lapsimäärätietojen mukaan viimeinen ikäluokka eskarissa, jossa on yli 30 lasta (37 lasta). Seuraavat ikäluokat ovat 21–25 lasta ja vuoden 2023 syntyneitä arvioidaan olevan alle kymmenen lasta. Vuonna 2022

alle kouluikäisiä lapsia muutti kuntaan yhdeksän ja kunnasta pois kahdeksan lasta, vuoden 2023 aikana kuntaan on muuttanut alle kouluikäisiä lapsia kymmenen ja kunnasta pois neljä lasta.

Päiväkodin paikkaluku voi olla enintään 143 paikkaa mukaan lukien esiopetus (luku- vuonna 2023–2024 yksi luokkatila koulun puolella). Paikkaluku on viime vuosina vähentynyt ikäluokkien pienenytessä. Tällä hetkellä päiväkodin paikkaluku on 125 (edell. syksy 138). Paikkaluku pienenee noin kymmenellä toimintakauden 2024–2025 alkaessa, mikäli uusia lapsiperheitä ei muuta paikkakunnalle.

Henkilöstösuunnittelulla sopeutetaan henkilöstömäärä vastaamaan arvioitua tarvetta. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluita myydään Rautjärvelle 20 % työajasta. 1.8.2023 alkaen on palkattu vakinainen resurssityöntekijä poissaolojen sijaistamiseen (varhaiskasvatuslaissa määrätty mitoituksesta poikkeamisesta). Mitoituksen mukainen henkilöstömäärä ei kuitenkaan ole riittävä, koska lasten hoitopäivät ovat tuntimäärältään pidemmät kuin työntekijöiden päivittäinen työaika. Myös vuorohoidon tarve vaihtelee vuosittain.

Henkilöstörakenteen muutokset pyritään toteuttamaan eläköitymisten kautta. Henkilöstösuunnittelussa tarvittaessa muutetaan varhaiskasvatuksen lastenhoitajan toimia varhaiskasvatuksen opettajan/ varhaiskasvatuksen sosionomin toimiksi. Henkilöstösuunnitelmaa tehdään mahdollisuuksien mukaan myös perusopetuksen kanssa.

Varhaiskasvatuslain 1.8.2022 voimaan tulleen muutoksen myötä varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yksilöllisen kehityksensä, oppimisensa ja hyvinvointinsa edellyttämää yleistä tukea. Tukea on annettava viivytyksettä tuen tarpeen ilmettyä. Jos tuki ei ole riittävää, voidaan sitä antaa tehostettuna tai erityisenä tukena ja niistä tulee tehdä hallintopäätös. Tuen tarpeisten lasten määrä on noin 18 %. Yhä useammalla lapsella ja entistä varhemmin tuen muotona on avustajan tarve, joko henkilökohtainen tai ryhmäavustaja. Varhaiskasvatushenkilöstöstä tällä hetkellä neljä työskentelee avustajina (osittain palkkakustannukset hankerahoituksella).

Ruokolahti on ollut Opetus- ja kulttuuriministeriön toteuttamassa kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa (elokuu 2021 – toukokuu 2024) verrokkikuntana ja osallistuu kansalliseen arviointiin. Kunta on päättänyt tarjota maksutonta osa-aikaista (4 h/pv) varhaiskasvatusta kaikille 5-vuotiaille 1.8.2021 alkaen. Tavoitteena on ollut tukea lapsen tavoitteellista oppimisen jatkumoa ja toiminnasta on saatukin positiivista palautetta henkilöstöltä sekä perheiltä. Seuranta on tehty varhaiskasvatuksen osallistumisasteesta, lapsiperheiden Ruokolahdelle muutosta sekä kustannuksista. Kokeilun ensimmäisenä toimintavuonna kaksi 5-vuotiasta ei osallistunut toimintaan, seuraavana toimintavuonna osallistuivat kaikki ja tällä hetkellä yksi ei osallistu. Varhaiskasvatuksen osallistumisaste 3–4 -vuotiaista on noin 85 % ja 1–2 -vuotiaista noin 50%. Yli 3-vuotiaiden osalta osallistumisaste on vakiintunut viime vuosina, mutta alle 3-vuotiaiden osallistumisaste on laskenut (edell. syksy 80 %). Tämä on näkynyt taas kotihoitotuen kustannusten nousuna. Alle 3-vuotiaiden osallistumisasteeseen vaikuttaa merkittävästi huoltajien työllistyminen.

Vuoden 2024 alusta Ruokolahdella poistetaan kaikilta perheiltä varhaiskasvatuksen asiakasmaksut. Maksuttomalla varhaiskasvatuksella houkutellaan kuntaan uusia työssäkäyviä lapsiperheitä sekä tuomaan pitovoimaa täällä jo asuville lapsiperheille. Varhaiskasvatuksen maksuttomuus vaikuttaa varhaiskasvatuksen vuoden 2024 nettomenoihin arviolta lisäystä noin 77 000 € (asiakasmaksutulot jäävät pois, varautuminen lisähenkilöstön palkkakustannuksiin).

Toiminnan painopisteet ja tavoitteet vuodelle 2024

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuja ei peritä 1.1.2024 alk. kunnan pito- ja vetovoiman parantamiseksi ja Unicef lapsiystävällinen kunta -ohjelman tavoitteiden mukaisesti.
- Päivähoidon ohjaaja toimii Unicef lapsiystävällinen kunta -koordinaattorina.
- Kansallisen laadunarviointijärjestelmä Valssin käyttöönotto syksystä 2023. Valssi on digitaalinen palvelu, jolla toteutetaan arviointitiedonkeruuta, saadaan toimijakohtaisia arviointiraportteja sekä julkaistaan lakisääteisiä arviointituloksia. Arvioinnin toteuttamiseen on hankerahalla varattu yhden työntekijän työaika 1.8.2023–30.6.2024. Ensimmäiseksi arvioitavaksi kohteeksi on valittu

henkilöstön keskinäinen vuorovaikutus teeman kuvaus sekä siihen liittyvät indikaattorit. Arviointi tukee työssä jaksamisen tukemista sekä yhteisten pelisääntöjen sopimista.

- Tasa-arvo rahalla palkattu osa-aikainen opettaja toteuttaa pienryhmissä lasten tuen tavoitteiden mukaista toimintaa
- Varhaiskasvatuksen kehittäjätiimit (liikunta/ yhteiset tapahtumat, luku-/ mediakasvatus, ruokakasvatus, arviointi) kehittävät, koordinoivat ja arvioivat toimintaa, mm. Liikkuva-varhaiskasvatusohjelma, Neuvokas –perheagentti

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Varhaiskasvatuksen laadun parantaminen.	Valssi laadunarviointijärjestelmän mukainen toiminnan arviointi, 1 krt/vuosi.	Toteuttaminen väh. 1 krt/vuosi.
Henkilöstön hyvinvointi.	Sairauspoissaolot < 2023 Kelpoinen henkilöstö.	Työterveystilasto Varhaiskasvatuksen opettajien ja lastenhoitajien toimet täytetty kelpoisilla henkilöillä.
Maksuttoman varhaiskasvatuksen vaikutus lasten määrään.	Alle kouluikäisten lasten kuntaan muuttaneiden määrä isompi kuin kunasta pois muuttaneiden.	Lasten määrä väestörekisteritietojen mukaan.

5.9.5 Perusopetus ja laajennettu oppivelvollisuus

450	PERUSOPETUS JA LAAJENNETTU OPPIVELVOLLISUUS	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myyntituotot	1 173	0	0	
*	Korvaukset valtiolta	500	0	0	
*	Korvaukset kunnilta ja kyltä	118 494	114 000	113 590	-0,4
*	Maksutuotot	13 120	0	11 000	
*	Tuet ja avustukset	186 375	139 400	141 000	1,1
*	Muut toimintatuotot	109	0	0	
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoi- set)	319 770	253 400	265 590	4,8
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-2 664 139	-2 450 740	-2 398 390	-2,1
*	Henkilöstökorvaukset	57 657	0	40 000	
*	Henkilösivukulut	-536 865	-513 750	-426 055	-17,1
*	Asiakaspalvelujen ostot	-288 962	-286 780	-192 010	-33,0
*	Muiden palvelujen ostot	-565 490	-594 170	-584 950	-1,6
*	Ostot tilikauden aikana	-117 598	-109 700	-75 100	-31,5
*	Avustukset	-250	0	0	
*	Muut toimintakulut	-1 936	0	0	
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-4 117 582	-3 955 140	-3 636 505	-8,1
****	TOIMINTAKATE (ulkoisen)	-3 797 813	-3 701 740	-3 370 915	-8,9
***	TOIMINTATUOTOT (sisäiset)	0	7 100		-100,0
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-1 854 755	-1 484 130	-1 298 880	-12,5
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-1 854 755	-1 477 030	-1 298 880	-12,1
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-5 652 567	-5 178 770	-4 669 795	-9,8
*	Poistot	-167 732	-83 866		-100,0
*****	KATE YHTEENSÄ	-5 820 299	-5 262 636	-4 669 795	-11,3

Palvelusuunnitelma

Perusopetus on yleissivistävää koulutusta ja sillä on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja.

Jokaisella lapsella on lakiin perustuva oppivelvollisuus. Oppivelvollisuus tarkoittaa velvollisuutta hankkia perusopetuslaissa ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määritelty oppimäärä. Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden edeltävänä vuonna esiopetusta.

Perusopetus tuottaa kaikille saman jatko-opintokelpoisuuden. Keväästä 2021 alkaen perusopetuksen päättävät nuoret ovat olleet velvollisia hakeutumaan lukiokoulutukseen, ammatilliseen koulutukseen tai nivelvaiheen koulutukseen. Perusopetuksen järjestäjä ohjaa opiskelijaa hakeutumisessa ja valvoo, että opiskelija aloittaa opintonsa ja seuraa oppivelvollisuuden toteutumista. Opiskelijan keskeyttäessä opinnot asuinkunnan velvollisuus on osoittaa opiskelijalle opiskelupaikka. Oppivelvollisuus jatkuu siihen asti, kun opiskelija täyttää 18 vuotta. Oppivelvollisuus voi päättyä jo aiemmin, jos opiskelija suorittaa ylioppilastutkinnon tai ammatillisen tutkinnon.

Maailman poliittisen epävakauden myötä myös Ruokolahdella täytyy olla talousarviossa varaus valmistavan opetuksen järjestämiseen tilanteen niin vaatiessa. Perusopetuslaissa säädetään maahanmuuttajille järjestettävästä perusopetukseen valmistavasta opetuksesta. Perusopetukseen valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1000 tuntia. Opetukseen osallistuvalla on oikeus siirtyä perusopetukseen tai esiopetukseen jo ennen edellä todettujen tuntimäärien täyttymistä, jos hän pystyy seuraamaan perusopetusta tai esiopetusta. Perusopetuslain mukaan opetukseen osallistuvalla on työpäivinä oikeus saada opetussuunnitelman mukaista opetusta, oppilaanohjausta sekä riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea heti tuen tarpeen ilmetessä.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä. Valmistavaa opetusta voidaan järjestää myös yhdelle oppilaalle.

Opetusryhmät muodostetaan oppilaiden ikäkauden ja edellytysten mukaisesti siten, että ryhmäjako edistää oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä sekä varmistaa opetus-suunnitelman mukaisten ja oppilaiden omissa opinto-ohjelmissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen.

Ruokolahdella on yksi vuosiluokat 1–9 käsittävä yhtenäiskoulu, joka vastaa perusopetuksen tarjoamisesta Ruokolahdella. Yhtenäiskoulussa opetusta voi antaa luokanopettaja tai aineenopettaja sekä molemmat yhdistetyt vaihtoehdot. Opetus on maksutonta. Opetuksen lisäksi oppikirjat, muu oppimateriaali sekä työvälineet ja -aineet ovat maksuttomia. Oppilaat saavat joka päivä maksuttoman kouluaterian sekä tietyn edellytyksin koulukuljetuksen.

Ruokolahden kunnassa on tehty v. 2018 päätös, että kaikki ne oppilaat, joiden koulupäivä kestää 6 tuntia, ovat lisäksi oikeutettuja maksuttomaan välipalaan. Tämä Ruokolahden kunnan kädenojennus oppilaiden hyvinvoinnin tukemiseksi on huomionarvoista ja esimerkillistä myös valtakunnallisesti. Maksuttomalla välipalalla on havaittu olevan suuri merkitys oppilaiden jaksamiseen ja luokkien työrauhaan koko koulupäivän ajan.

Oppilaille on oikeus myös maksuttomaan opiskeluhooltoon, joka toteutuu hyvinvointialueen tuottamana. Ruokolahdella on myös mahdollisuus hakea joustavaan perusopetukseen, jota valtio tukee oppilaskohtaisin korvauksin.

Toiminnassa ja taloudessa tapahtuvat muutokset

Ruokolahden koulussa on lukuvuonna 2023–2024 407 oppilasta, jotka ovat jakautuneet 14 alakoulun 1.–6. luokkien ja yhdeksään 7.–9. vuosiluokkien ryhmään. Oppilaiden lisääntyneiden tuen tarpeiden vuoksi vuosiluokille 1–3 ja 4–6 on muodostettu kokeiluonteisesti erityisen tuen pienryhmät, jossa opiskelee pysyvämmiin 4–6 lasta/ryhmä erityisluokanopettajan ja koulunkäynninohjaajan tuella. Vastaavalle ryhmälle olisi tarve myös 7–9 -luokkien kohdalla. Yläluokilla joustavan perusopetuksen JOPO-ryhmässä voi maksimissaan opiskella kymmenen 7.–9. -luokkien oppilasta oman ohjaavan opettajansa johdolla. Jopo-ryhmä on suunnattu yleisen ja tehostetun

tuen oppilaille, jotka hyötyvät työelämäpainotteisesta ja joustavasta perusopetuksesta. Se ei siis palvele erityisen tuen oppilaita.

Oppilasmääräennusteen mukaan opetusryhmien määrä tulee laskemaan syksyllä 2024. Muutos näkyy ensimmäisenä alaluokkien puolella, jossa on 1.8.2024 alkaen kahden luokanopettajan viran vähennystarve. Niin kuin jo edellä todettiin, oppilaiden oppimisen tuen tarve on viime vuosina kasvanut ja pienryhmiä tarvitaan jatkossa sekä alaluokkien että yläluokkien puolella.

Ruokolahden koulu on toiminut aiemmin pitkälti ns. inklusioperiaatteella eli tehostetun ja erityisen tuen oppilaat ovat integroituneet yleisopetuksen ryhmiin, ja oppimisen tuesta on vastannut luokanopettaja yhdessä laaja-alaisen erityisopettajan kanssa. Kaikista haastavimmille tai vaativan erityisen tuen tarpeisille oppilaille on anottu paikkaa Imatralta Vuoksenniskan pienryhmistä. Imatra on syksyllä 2022 tehnyt linjauksen, että se tarjoaa jatkossa lähiseudun naapurikunnille paikkoja vain P-luokilta eli ns. kehitysvammadiagnoosin ja 11-v päätöksen saaneille oppilaille. Näin ollen Ruokolahdella on tarve jatkossa järjestää omaa toimintaa uudelleen.

Sekä tehostetun että erityisen tuen oppilaiden määrä on Ruokolahdella koronavuosien jälkeen koko ajan kasvanut: tehostetun tuen oppilaita on nyt 1.–9. -luokilla 78 ja erityisen tuen oppilaita 44 kun vastaavat luvut vielä viime lukuvuonna olivat 61 ja 32. Inklusion edellytyksenä oleva opetusryhmien riittävän pieni koko sekä erityisopetuksen ja koulunkäynninohjaajien tuen resurssit eivät ole enää riittävät tuen tarpeeseen nähden ja oppilaiden haasteet ovat lisäksi yhä kompleksisempia. Kaikkea oppilaan tarvitsemää yksilöllistä tukea ei pystytä eikä ole järkevää enää toteuttaa yleisopetuksen ryhmässä. Ruokolahden koulussa tarvitaan laaja-alaisen erityisopettajan työpanoksen lisäksi joustavia ja klinikkamuotoisia pienryhmiä, joissa työskentelevät erityisluokanopettajat vastaavat pitkälti erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden tuen toteutumisesta. Koska luokanopettajien määrää olisi vähennettävä, on keväällä 2024 syytä käydä muutosneuvottelut ja muuttaa kaksi luokanopettaja virkaa erityisopettajan viroiksi. Lisäksi koulun arjessa olisi hyvä olla kasvatusohjaaja tai kouluvalmentaja, jolla on aikaa oppilaiden kohtaamiseen ja hyvinvoinnin tukemiseen arjessa.

Koulun hallinnossa työskentelevät rehtori ja koulusihteeri sekä apulaisrehtori, jonka tehtävänkuvaan kuuluu mm. koulukuljetusten organisointi ja koulunkäynninohjaajien esihenkilöys. Koulukuljetuksen piiriin kuuluu 185 oppilasta eli n. 45 % koko koulun oppilasmäärästä.

Ruokolahden koulussa työskentelee yksi opinto-ohjaaja, joka vastuulla on opinto-ohjaus peruskoulun aikana ja oppivelvollisuuden seuranta myös jatko-opintojen osalta.

Toiminnan painopisteet ja tavoitteet vuodelle 2024

- Laaja-alaista hyvinvointia kehittävä kouluyhteisö sekä viihtyisät ja modernit tilat luovat hyvinvointia ja oppimisen iloa. Rakennamme vuonna 2024 yhdessä hyvinvointia, osallisuutta ja oppimista. Yhteisöllisyys: jokainen kokee kuuluvansa kouluyhteisöömme.
- Kuntastrategian mukaisesti tarjoamme laadukasta perusopetusta. Hyödynnämme luontoa ja liikuntamahdollisuuksia ja panostamme koululaisten pienryhmäopetukseen nykyaikaisissa tiloissa. Ruokolahdella on lasten turvallista elää ja kasvaa.
- Pyrimme tarjoamaan jokaisella oppilaalla mahdollisuuden harrastamiseen. Kehitämme välituntitoimintaa edelleen.
- Panostamme henkilöstön työhyvinvointiin. Tavoitteena on, että henkilöstön sairauspoissaolot vähenevät vuonna 2024.
- Opetukseen käytettävä tuntikehys vastaa nykyistä ja tulevaa oppilasmäärää sekä koulunkäynnin ja oppimisen tuen tarpeita.
- Vuonna 2024 jatkuvat hankerahoitukset:
 - Valtion erityisavustus esi- ja perusopetukseen koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi 2022–2024: hankerahalla palkattu lukuvuodeksi 2023–2024 esi- ja perusopetukseen kk-ohjaajia sekä resurssi- / samanaikaisopettaja. Käyttöaika: 26.10.2022–31.7.2024.
 - Valtion erityisavustus esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin vuosille 2023–2024:

- hankerahalla palkattu lv 2023–2024 lastenhoitaja ja koulunkäynninohjaaja ja osoitettu opettajille tunteja samanaikaisopetukseen. Käyttösuunnitelma sama syksyllä 2024. Käyttöaika: 2023–31.12.2024.
- Harrastamisen Ruokolahden malli, ”Leijonavoimaa”: hankkeen tavoitteena on tarjota harrastusmahdollisuuksia koulupäivän yhteyteen ja taata jokaisella lapsella ja nuorella mahdollisuus harrastamiseen. Käyttöaika 1.8.2023–31.7.2024.
 - Tasa-arvoraha väkivallan ja jengiytymisen ehkäisemiseksi: Hankerahalla koulun arjessa työskentelee lv 2023–2024 koulutsemppari, jonka työpanos on suunnattu erityisesti 6.–9. -luokille. Hankehenkilö koulutetaan syksyllä 2024 Avekki-kouluttajaksi, joka on menetelmätapa uhka- ja väkivaltilanteiden ennaltaehkäisyyn ja väkivalta- ja kiinnipitotilanteissa toimimiseen. Tarkoituksena on, että koulutuksen käytyään hankehenkilö kouluttaa kaikki kunnan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen työntekijät Avekki-osaajiksi vuoden 2025 alusta alkaen. Käyttöaika 2023–31.12.2024.
 - Luonto ja ulkona oppisen ympäristöjen hyödyntäminen näkyy jokapäiväisessä koulutyössämme. Aktiivinen yhteistyö seudun pk-yritysten, matkailu-, järjestö- ja yhdistystoimijoiden kanssa näyttelevät myös Ruokolahden koulun toimintakulttuurin kehittämisessä suurta osaa.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
<p>1. Oppilaiden hyvinvointi ja turvallisuus: terveellisyden ja turvallisuuden tarkastukset 3 v. välein.</p> <p>2. Koulupoissaolot: poissaolojen dokumentointi ja seuranta</p> <p>3. Pitkien välituntien mahdollistaminen ja ohjatun toiminnan järjestäminen.</p> <p>4. Kouluruokasuositusten noudattaminen.</p>	<p>Parempi kuin valtakunnallinen ja maakunnallinen vertailuarvo.</p> <p>Kohdat 1–4 = HYTE-kerroin kriteerit, joiden tavoitteiden täyttyminen mahdollistaa valtionosuuden lisäosan.</p>	<p>THL Kouluerveyskysely</p> <p>OPH hyvinvointimittari</p> <p>Kouluruokasuositukset</p> <p>KiVa koulu -kyselyt</p> <p>Etelä-Karjalan poissaoloihin puuttumisen mallin mukainen poissaolojen seuranta.</p> <p>Harrastamisen Ruokolahden malli -hankkeen mukainen toiminta.</p>
Henkilöstön hyvinvointi.	Sairauslomat <2023.	Hyvinvointikysely, työterveystilastot.
Jatko-opiskelupaikka. Oppivelvollisuuden laajeneminen.	100 %. Alle 1 % keskeyttää jatko-opinnot.	Yhteishaun tulokset. Oppivelvollisuuden seuranta Valpas-palvelu.

5.9.6 Teknisten palveluiden hallinto ja sisäiset palvelut

500	TEKNISTEN PALVELUIDEN HALLINTO JA SISÄISET PALVELUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myyntituotot	23 173	2 500	3 200	28,00
*	Korvaukset kunnilta ja kyltä	1 604	0	0	0,00
*	Maksutuotot	50 368	69 000	60 000	-13,04
*	Muut toimintatuotot	180			
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)	75 325	71 500	63 200	-11,61
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-449 088	-490 000	-293 769	-40,05
*	Henkilöstökorvaukset	25 352	0	0	
*	Henkilösivukulut	-99 650	-122 410	-56 392	-53,93
*	Asiakaspalvelujen ostot	-1 481	-10 000	-4 800	-52,00
*	Muiden palvelujen ostot	-59 988	-94 400	-114 350	21,13
*	Ostot tilikauden aikana	-42 491	-46 250	-42 630	-7,83
*	Vuokramenot	-14 801	-26 000	-34 000	30,77
*	Muut toimintakulut	-11 739	-4 900	-5 500	12,24
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-653 886	-793 960	-551 441	-30,55
****	TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-578 560	-722 460	-488 241	-32,42
***	TOIMINTATUOTOT (sisäiset)	979	0	0	
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-115 365	-109 530	-189 437	72,95
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-114 386	-109 530	-189 437	72,95
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-692 947	-831 990	-677 678	-18,55
*	Poistot	-10 392	-9 755	-8 610	-11,74
***** *	KATE YHTEENSÄ	-703 339	-841 745	-686 288	-18,47

Toiminnan tarkoitus

Teknisten palvelujen toimiala tuottaa tai hankkii kuntalaisille, kunnan muille hallintokunnille sekä kunnan omistamille yhtiöille tekniseen huoltoon liittyviä palveluja sekä vastaa hallinnonalan toimintojen koordinoinnista. Kiinteistö- ja mittauspalvelut valmistelee kunnan kiinteistökaupat, huolehtii kartta-aineiston ajanmukaisuudesta sekä jakaa yksityisteiden kunnossapitoavustukset valtuuston antamien avustusperusteiden mukaisesti. Rakennusvalvonta huolehtii rakentamisen lainmukaisesta valvonnasta sekä neuvonnasta.

Tulosalue sisältää teknisten palvelujen lautakunnan ja sen lupa- ja toimitusjaoston, teknisten palvelujen osaston, kiinteistö- ja mittaus-toimen sekä rakennusvalvonnan kustannukset, tuntipalkkaisten työntekijöiden sekä varastopalvelujen ja konekeskukseen palkka- ja toimintamenot.

Asukasviihtyisyyden turvaamiseksi osoitetaan resursseja viheralueiden hoitoon. Teknisiin palveluihin on palkattu puutarhurin ammatin omaava henkilö.

Rakennusluvissa on siirrytty sähköiseen lupien jättämiseen ja käsittelyyn.

Selostus toiminnasta 2024

Tulosalueeseen pitää sisällään kuukausipalkkaisten työntekijöiden palkka- ja henkilösivumenojen rahoitusta. Tuntipalkkaisten työntekijöiden palkkamenot on kirjattu työkohteiden kustannuspaikoille vuonna 2024. Tavoitteena on siirtää tuntipalkkaiset työntekijät kuukausipalkkalaisiksi toimintavuonna.

Rakentaminen ja peruskorjaustaso kunnan alueella säilynee nykytasolla.

Yleis- ja asemakaavojen ajan tasalla pito edellyttää säännöllisin väliajoin toteutettavien kaavoitushankkeiden toteuttamista kunnassa. Teknisten palvelujen toimiala hoitaa käytännön kaavoitustyötä.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Tavoitteena on huolehtia oman palvelutuotannon laadun ja taloudellisuuden säilymisestä sekä vastata niin kuntalaisille kuin kunnan muille hallintokunnille hankittavien ostopalvelujen kattavuudesta ja laadusta.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on kaavojen toteutumisen valvonnan avulla luoda terveellistä, turvallista ja viihtyisää asuinympäristöä. Kunnan alueella on rakennusvalvonnan asiakaspalvelua saatavilla.

Vuoden 2025 alussa nykyinen Maankäyttö- ja rakennuslaki muuttuu Rakentamislaki, ja vuoden 2024 aikana muutetaan lupaprosessit siihen liittyvine toimintoineen, sekä rakennusjärjestys uuden lainsäädännön mukaiseksi.

Etelä-Karjalan kuntien välistä yhteistyötä jatketaan perinteisiksi muodostuneilla toiminta-alueilla kuten vesihuoltohankkeissa, ympäristö- ja maankäytöllisissä selvityksissä.

Tulosalue vastaa erilaisten kuntalaisia palvelevien ja kunnan toimintoja tukevien hallinnonalan toimintaan liittyvien rekisterijärjestelmien ja karttaohjelmien kehittämisestä ja ylläpidosta.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Maankäyttö- ja rakennuslain uudistuksen valmistelu.	Rakennusjärjestyksen päivitys.	Toteutuminen.
Lupahakemusprosessin päivitys lakiuudistuksen mukaisesti.	Käyttöönotto 2025 vuoden alusta.	Toteutuminen.
Kunnallisten palvelujen maksut ovat palveluja vastaavat.	Taksojen tarkistukset.	Taksat ajan tasalla.
Paloaseman paikan kaavoitus.	Kaava valmistunut.	Toteutuminen.

Toiminnan painopisteet 2024–2026

Osaava henkilöstö on avainasemassa toimiviin palveluihin.

Toimivat tekniset palvelut ovat tärkeitä kuntalaisille, yrittäjille sekä kunnan omille toimintoille.

Kuva 14 Ilmakuva Ruokolahdelta. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

5.9.7 Kiinteistö ja yhdyskuntapalvelut

520	KIINTEISTÖ JA YHDYSKUN- TAPALVELUT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myynti- tuotot	48 115	25 800	28 300	9,7
*	Tuet ja avustukset	17 666	21 600	9 500	-56,0
*	Muut toimintatuotot	1 752 860	2 033 840	1 969 385	-3,2
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)	1 818 641	2 081 240	2 007 185	-3,6
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-317 509	-288 360	-314 986	9,2
*	Henkilöstökorvaukset	376		50	
*	Henkilösivukulut	-54 030	-140 330	-198 275	41,3
*	Muiden palvelujen ostot	-912 332	-1 191 850	-1 067 240	-10,5
*	Ostot tilikauden aikana	-812 518	-827 580	-799 140	-3,4
*	Avustukset	-167 799	-167 950	-337 313	100,8
*	Vuokramenot	-98 617	-107 000	-134 670	25,9
*	Muut toimintakulut	-4 360	0	0	
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-2 366 789	-2 723 070	-2 851 574	4,7
****	TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-548 148	-641 830	-844 389	31,6
***	TOIMINTATUOTOT (sisäiset)	1 392 237	778 600	797 379	2,4
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-576 738	-515 800	-479 420	-7,1
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	815 499	262 800	317 959	21,0
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	267 351	-379 030	-526 430	38,9
*	Poistot	-1 371 467	-1 428 349	-1 383 187	-3,2
***** *	KATE YHTEENSÄ	-1 104 116	-1 807 379	-1 909 617	5,7

Toiminnan tarkoitus

Tulosyksikön tehtävänä on suunnitella, rakennuttaa sekä ylläpitää Ruokolahden kunnan eri hallintokuntien, kuntalaisille järjestettävien palveluiden ja asukkaiden hyvinvointiin liittyvien toimintojen tarvitsemia tiloja. Kunnan vastuulla olevat jätehuollon operatiiviset tehtävät hoitaa Etelä-Karjalan Jätehuolto Oy ja viranomaistehtäviä varten on isäntäkuntamallin mukaisesti perustettu oma lautakunta Imatralle. Toimiala organisoii haja-asutuksen pysyvän asumisen tukemiseksi yksityisteiden kunnossapito- ja rakentamisavustukset valtuuston antamien periaatteiden mukaisesti. Tulosyksikkö huolehtii katujen, väylien ja tieympäristöjen hoidon ja kunnossapidon organisoimista ulkopuolisia urakoitsijoita käyttämällä sekä puistojen, venesatamien, liikuntapaikkojen ja leikkialueiden ylläpidosta.

Selostus toiminnasta 2024

Tulosalue sisältää osan varallaolojärjestelmän ylläpitomenoista sekä osaston vastuualueella olevien kiinteistöjen, osakehuoneistojen ja muiden meno/tulokohteiden käyttö- ja kunnossapitomenot. Myös kiinteistöjen ja huoneistojen yhtiövastikkeet ja vuokratulot sisältyvät tulosalueen talousarvioon.

Tulosalueeseen sisältyy yksityistiekunnille myönnettävät peruseräparannus- ja kunnossapitoavustukset ja lossiavustukset. Valtuusto voi tarvittaessa tarkistaa avustusperusteita suunnitelmakaudella.

Taajamien sisäisten liikennealueiden käyttö- ja kunnossapitomenoihin sisältyvät katujen ja väylien hoitomenot sekä katuvalaistusten käyttömenot.

Tulosalue käsittää lisäksi puistojen, liikuntapaikkojen ja leikkialueiden hoito- ja kunnossapitomenot sekä venelaitureiden ja -rantojen hoitomenot.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Kiinteistöjen ylläpitoon liittyvänä keskeisenä tavoitteena on huolehtia yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa siitä, että kunnan toimintojen kannalta välttämättömät kiinteistöt pidetään toiminnan edellyttämässä kunnossa. Kunnassa on valtuuston hyväksymä kiinteistöstrategia, joka päivitetään ajan tasalle. Keskeistä kiinteistöhuollossa on tilojen ja talotekniikan käyttäminen niin, että tilat pysyvät terveellisenä ja energiatehokkaina. Kunnossapitojärjestelmää kehitetään edelleen. Yksittäisistä asuinhuoneistoista luovutaan kysynnän mukaan.

Kunnan avustusta saavien yksityistiekuntien edellytetään huolehtivan teiden liikennetarvetta vastaavan kunnossapitotason säilymisestä myös tulevaisuudessa. Teknisen toimialan toimesta tullaan teiden kuntoa valvomaan tarkastuksilla eri avustusluokkiin kuuluville teille vähintään 10 %:lle teistä.

Katu- ja liikennealueiden hoitotaso pyritään pitämään liikenneturvallisuuden kannalta riittävällä tasolla. Liikenneturvatoimintaa jatketaan seudullisen liikenneturvatyöryhmän avulla. Suunnitelmakaudella pääpaino tulee olemaan vanhojen huonokuntoisten katualueiden saneeraus.

Eukkoaukion torialue sekä siihen lähes välittömästi liittyvien kirjastotalon, koulun, päiväkodin, keskusurheilukentän ja liikuntahallin ajantasaistettu toimintaympäristö muodostavat keskeisen osan taajaman toiminnallisesta keskuksesta, joten alueen hoito säilytetään hyvällä tasolla. Suunnitelmakaudella ympäristön viihtyisyyttä toteutetaan taajama- ja puistometsien hoitosuunnitelman, sekä viheralueille laaditun hoitosuunnitelman mukaisesti. Puistoalueiden ja teiden viheralueiden viihtyvyyttä lisätään.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Katu- ja kiinteistövalais- tuksen energiatehokkuu- den parantaminen.	Valaistusta muutetaan vaiheittain LED-valais- tukseksi. Yksi alue.	Toteutuminen.
Kunnan palvelut sijoittu- vat tarkoituksenmukai- siin tiloihin.	Kiinteistöstrategia päivi- tetään.	Valmistuminen.
Korjausvelka ei kasva.	Huonokuntoisimpia katu- osuuksia korjataan, kaksi aluetta.	Toteutuminen.

Toiminnan painopisteet 2024–2026

Kiinteistöjen hallittu ylläpito ei lisää korjausvelkaa ja pitää ne hyvässä, turvallisessa ja terveellisessä käyttökunnossa.

Katualueiden hoitoluokituspäätökset vaikuttavat asukkaiden turvallisuuteen.

Yksityisteiden ylläpito vaikuttaa asumisen laatuun ja turvallisuuteen kunnan alueella.

Jätehuollon toimivuudella vaikutus asumisterveyteen.

Tulosityksikön toimilla vaikutetaan suoraan asukkaiden hyvinvointiin ja viihtyisyyden parantamiseen. Puistoalueet, tori-, leikki- ja liikuntapaikat ja metsät toimivat ihmisille tärkeinä kokoontumis- ja ulkoilupaikkoina.

5.9.8 Kaukolämpölaitos

540	KAUKOLÄMPÖLAITOS	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myyntituotot	1 018 494	625 000	620 000	-0,8
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)	1 018 494	625 000	620 000	-0,8
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-42 884	-49 800	-48 670	-2,3
*	Henkilösivukulut	-7 198	-10 650	-9 426	-11,5
*	Muiden palvelujen ostot	-15 349	-39 900	-43 600	9,3
*	Ostot tilikauden aikana	-31 706	-540 000	-552 500	2,3
*	Muut toimintakulut	-75	0	-75	
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-97 212	-640 350	-654 271	2,2
****	TOIMINTAKATE (ulkoinen)	921 281	-15 350	-34 271	123,3
***	TOIMINTATUOTOT (sisäiset)	480 759	422 900	424 150	0,3
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-1 663 017	-234 870	-77 036	-67,2
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	-1 182 258	188 030	347 114	84,6
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-260 977	172 680	312 843	81,2
*	Poistot	-30 519	-86 450	-37 220	-56,9
*****	KATE YHTEENSÄ	-291 496	86 230	275 623	219,6

Toiminnan tarkoitus

Nällisuon pelletillä toimiva kaukolämpölaitos tuottaa kaukolämpöä, joka jaetaan kaukolämpöverkoston avulla osaan Rasilan taajaman kiinteistöjä ja suurelle osalle kunnan omia kiinteistöjä.

Selostus toiminnasta 2024

Tulosalue sisältää yhden laitospäivän palkkamenot ja osan varallaolojärjestelmän ylläpitomenoista sekä kaukolämpölaitoksen kaikki toimintamenot ja lämmön myynnistä saatavat tulot. Kaukolämpöverkoston pituus on noin 4,5 kilometriä.

Nällisuon lämpölaitokselle rakennettu uusi pellettilaitoksen käyttö on vakiintunut. Varavoimana jää toimimaan Nällisuon lämpökeskuksen kaksi maakaasukattilaa, joiden polttimet on uusittu vuosina 2022 ja 2014. Lisäksi varavoimana toimii kevyt polttoöljy.

Kaukolämpölaitoksen varavoimana käyttämä maakaasu hankitaan sisäisenä ostona maakaasulaitokselta.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Suunnitelmakaudella sopeutetaan toimintaa muuttuvaan energiatilanteeseen. Uuden pellettilaitoksen käyttöönotto, tuottamaan kaukolämpöä.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Kaukolämmön piirissä oleville asukkaille turvataan lämpöpalvelut.	Häiriötunteja enintään 5 h/a.	Häiriötunteja enintään 5 h/a.
Uusien asiakkaiden hankinta	Laitoksen peruskuorman lisääminen.	Yksi uusi asiakas.

5.9.9 Maakaasulaitos

570	MAAKAASULAITOS	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myyntituotot	715 705	540 000	465 000	-13,9
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)	715 705	540 000	465 000	-13,9
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-48 484	-30 100	-45 880	52,4
*	Henkilösivukulut	-7 614	-6 180	-7 133	15,4
*	Henkilöstökorvaukset	263			
*	Muiden palvelujen ostot	-14 186	-13 500	-14 500	7,4
*	Ostot tilikauden aikana	-1 912 387	-738 000	-591 000	-19,9
*	Muut toimintakulut	-319 477	-198 500	-180 000	-9,3
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-2 301 884	-986 280	-838 513	-15,0
****	TOIMINTAKATE (ulkoinen)	-1 586 180	-446 280	-373 513	-16,3
***	TOIMINTATUOTOT (sisäiset)	1 713 751	267 930	204 922	-23,5
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-9 064	-14 880	-25 980	74,6
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	1 704 688	253 050	178 942	-29,3
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	118 508	-193 230	-194 571	0,7
*	Rahoituskulut ja -tuotot, sis	-40	-190	-1 534	707,4
*	Poistot	-7 578	-6 319	-7 070	11,9
***** *	KATE YHTEENSÄ	110 890	-199 739	-203 175	1,7

Toiminnan tarkoitus

Maakaasulaitos huolehtii maakaasun hankinnasta ja jakelusta maakaasuasiakkaille.

Selostus toiminnasta 2024

Tuloyksikkö sisältää osan teknisten palvelujen toimialan viranhaltijoiden palkkamenosta ja kiinteistöhuoltoon ja liikelaitosten käyttöön suuntautuvan laitospalkkamenosta. Tuloyksikkö käsittää myös maakaasun jakeluverkoston ja kiinteistöjen mittauskeskusten käyttö- ja kunnossapitomenot sekä maakaasun hankinnasta aiheutuvat kustannukset.

Maakaasulaitos huolehtii maakaasun hankinnasta ja jakelusta maakaasuasiakkaille. Ruokolahden kunnan maakaasulaitoksella on jakeluverkostoa noin 17 kilometriä.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Kaasumarkkinoiden vapauduttua 1.1.2020 kaasun hankinnan sopimusta tarkistettu. Maakaasusta eroon pääseminen. Muita energiavaihtoehtoja kuten biokaasu maakaasun korvaamiseksi tutkitaan ajan myötä.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Maakaasuriippuvuudesta eroon pääsy.	Maakaasun käytön vähentäminen.	Maakaasun kulutuksen vähentyminen.
Maakaasun toimittamisen varmistaminen ja velvoitevarastointi.	Vallitsevan markkinatilanteen seuraaminen.	Toimittajan kilpailutus tulleille vuosille.

TOIMINNAN PAINOPISTEET 2024–2026

Häiriötön energianjakelu välttämätön yritys-, asuin- ja muille toimintaolosuhteille.

5.9.10 Vesihuoltolaitos

580	VESIHUOLTOLAITOS	TP 2022	TA 2023	TA 2024	%
	TOIMINTATUOTOT				
*	Liiketoiminnan myyntituotot	559 750	711 650	598 000	-16,0
*	Maksutuotot	690			
***	TOIMINTATUOTOT (ulkoiset)	560 440	711 650	598 000	-16,0
	TOIMINTAKULUT				
*	Palkat ja palkkiot	-144 898	-96 500	-182 360	89,0
*	Henkilöstökorvaukset	221		200	
*	Henkilösivukulut	-27 136	-38 710	-47 577	22,9
*	Asiakaspalvelujen ostot	-27 878	-85 500	-98 000	14,6
*	Muiden palvelujen ostot	-251 751	-274 700	-124 200	-54,8
*	Ostot tilikauden aikana	-80 364	-91 050	-104 500	14,8
*	Muut toimintakulut	-8 685	0	0	
***	TOIMINTAKULUT (ulkoiset)	-540 491	-586 460	-556 437	-5,1
****	TOIMINTAKATE (ulkoinen)	19 949	125 190	41 563	-66,8
***	TOIMINTATUOTOT (sisäiset)	22 237	34 750	37 771	8,7
***	TOIMINTAKULUT (sisäiset)	-12 614	-15 580	-24 756	58,9
****	TOIMINTAKATE (sisäiset)	9 623	19 170	13 015	-32,1
*****	TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	29 572	144 360	54 578	-62,2
*	Muut rahoituskulut				
*	Rahoituskulut ja -tuotot, sis	-1 897	-7 742	-73 080	843,9
*	Poistot	-254 966	-271 606	-304 910	12,3
*****	KATE YHTEENSÄ	-227 291	-134 988	-323 412	139,6

Toiminnan tarkoitus

Tulosityksikön tehtävänä on valmistaa / ostaa puhdasta talousvettä ja jakaa sitä asiakkaille hygieenisesti moitteettomana ja laadultaan hyvänä. Ottaa vastaan ja johtaa jätevedet Imatran Meltolaan yhteispuhdistamolle käsiteltäväksi. Ylläpitää ja kehittää vesihuollon verkostoa ja vedenhankintaa toiminta-alueellaan.

Selostus toiminnasta 2024

Tulosityksikkö sisältää osan teknisten palvelujen toimialan viranhaltijoiden palkkamenosta sekä osan varalla-olojärjestelmän ylläpitomenoista. Tulosityksikkö käsittää myös vedenottamoiden, ylävesisäiliön, jätevedenpumppaamoiden sekä vesijohto- ja jätevesiviemäriverkostojen käyttö- ja kunnossapitomenot.

Vesihuoltolaitoksen käyttö- ja ylläpitomenot sekä laitoksen pääomamenot katetaan vesihuollon maksutuloilla.

Vesihuoltolaitos huolehtii toiminta-alueensa vesi- ja jätevesihuollosta. Alue on jaettu kahteen vedenjakelualueeseen. Pohjoisen vedenjakelualueen (Kirkonseutu, Salosaari, Kärinki, Haloniemi ja Virmutjoki) vesi tuotetaan Lampsinlammen vedenottamolla. Lampsinlta on myös yhdysvesijohto Imatran verkostoon. Eteläinen vedenjakelualue (Oritlampi, Koholanmäki, Huhtanen ja Puntala-Kuokkalampi) vesi tuotetaan Oritlammen vedenottamolla. Alueelta on yhdysvesijohto Imatran verkostoon.

Laitos myy vettä Imatran kaupungille Saarlammen ja Koivuniemen kaupunginosien tarpeisiin (loppuu vuoden 2023 lopussa). Vesihuoltolaitos myy vettä myös Salosaari – Toivialantie vesiosuukunnalle.

Ruokolahden kunnan vesihuoltolaitoksen jätevedet käsitellään Imatran Meltolassa sijaitsevalla puhdistamolla, josta kunnan tarpeisiin on varattu 6,2 % laitoksen kapasiteetista. Meltolan jätevedenpuhdistamon saneeraus on aloitettu Imatralla ja laitos valmistuu vuoden 2024 alkupuolella.

Ruokolahden vesihuoltolaitos myy Rautjärven kunnalle Asemanseudun taajaman jätevesien käsittelypalvelut, sillä taajaman jätevedet johdetaan Oritlammen viemäriverkoston kautta Meltolan puhdistamolle.

Toiminnalliset tavoitteet 2024

Vesihuoltolaitoksen toimintaa jatketaan kunnallisena liikelaitoksena.

Vesihuoltolaitoksen valvontajärjestelmän avulla voidaan harventaa vedenottamoiden sekä jätevesipumppaamoiden valvontakäyntejä sekä kerätä keskitetysti vedenottamoiden ja jätevedenpumppaamoiden käyttötietoja.

Ruokolahden kunnan vesihuoltolaitoksen hallinnoima laaja vesihuoltoverkosto mahdollistaa varsin tehokkaasti taajamien läheisyydessä sijaitsevien haja-asutusalueen kiinteistöjen liittymisen järjestetyn vesihuollon piiriin.

Tavoite	Tavoitetaso	Mittari
Vesihuoltoverkoston saneeraus.	Betonisen viemäriverkoston saneeraus sujuttamalla.	90 % betoniviemäriverkostosta saneerattu.
Vesitaksat kattavat ylläpito ja pääomamenot.	Ei alijäämää. Tarkistus vesiosuuskuntien liittymisien vaikutuksista.	Taksan tarkistus.
Laadukas talousvesi.	Lampsiin ja Oritlammen vedenottamoiden oma- valvonta.	Häiriötön tuotanto.

Toiminnan painopisteet 2024–2026

Hyvälaatuisen veden jakeluvarmuutta ylläpidetään sekä parannetaan ja yhteistyötä jatketaan naapurikuntien kanssa.

Kuva 15 Ruokolahden keskusta talvella. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

6 Investointiosa

TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA NETTOMENOT	3 479 900
Talonrakennus	1 240 000
Rasikunta, Kerrostie 4	
Vesikaton saneeraus	40 000
Teknisen varikon kehittäminen	
Teknisen varikon sosiaalitilojen, piha ja viimeistelyt	30 000
Paloasema	
Esisuunnittelu	100 000
Rasilantien kiinteistö	
Suunnittelu	70 000
Keskeneräinen rakennus	1 000 000
Liikenneväylät	202 000
Rakennussuunnittelu	22 000
Kaljaniementien pyörätien suunnittelu, varaus kunnan osuus	22 000
Liikenneturvallisuuskohteet	
Pienet erittelemättömät liikenneturvallisuuskohteet	20 000
Kestopäällystys (ja muut pintarakenteet)	110 000
Päällystämättömien katujen asf.	40 000
Paikkaukset, korjaukset, päällystyskorjaukset	70 000
Katuvalaistuksen rakentaminen	50 000
LED valaistukset, energian säästön muutokset	50 000
Muu julkinen käyttöomaisuus	357 900
Puistot, leikkipaikat, venerannat ja viheralueet	357 900
Puistonpenkit ym. puistojen kehitys	15 000
Virastotalon korttelialueen kehittäminen, rantapolku, laituri	1 142 900
Rahoitus osuus	-800 000

Kaukolämpölaitos	120 000
Verkoston laajennus	120 000
Muu liike- ja palvelutoiminta	20 000
Yritysalueen tonttien kehitys	20 000
Vesihuoltolaitos	1 540 000
Muut kunnallistekniikan suunnitteluhankkeet	10 000
Lampsiin vedenottamon viemäröinnin suunnittelu	10 000
Vesi- ja viemäriverkosto rakentaminen ja saneeraus	180 000
Jätevesiverkoston saneeraus sujuttamalla	50 000
Jätevesipumppaamon saneeraus	100 000
Viemäriverkoston saneeraus	20 000
Vesijohtoverkoston runkoventtiilien uusinta ja mittarointi	10 000
Yhteisviemäröinti	
Meltolan jv-puhdistamon saneerauksen rak.suunnittelu alkoi 2020	
Meltolan jäteveden puhdistamon saneeraukseen osallistuminen	1 350 000

7 Taloussuunnitelma 2024–2026

7.1 Tuloslaskelma 2024–2026

TULOSLASKELMA	TA 2024	TS 2025	TS 2026	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	2 234 590	2 234 590	2 234 590	
Maksutuotot	174 930	176 679	176 679	
Tuet ja avustukset	471 548	586 263	476 263	
Muut toimintatuotot	2 040 885	2 061 294	2 081 907	
Toimintatuotot yhteensä	4 921 953	5 058 827	4 969 440	-1,80 %
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-6 487 432	-6 162 191	-6 174 515	0,20 %
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 314 978	-1 232 438	-1 234 903	0,20 %
Muut henkilösivukulut	-138 972	-228 001	-246 919	7,66 %
Henkilöstökulut yhteensä	-7 941 382	-7 622 630	-7 656 337	0,44 %
Palvelujen ostot	-4 379 051	-5 220 043	-5 376 645	2,91 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 496 015	-2 496 015	-2 585 872	3,47 %
Avustukset	-571 256	-571 256	-591 821	3,47 %
Muut toimintakulut	-488 792	-493 680	-511 452	3,47 %
Toimintakulut yhteensä	-15 876 496	-16 403 625	-16 722 127	1,90 %
Toimintakate	-10 954 543	-11 344 798	-11 752 688	3,47 %
Verotulot	12 013 000	12 412 000	12 584 000	1,37 %
Valtionosuudet	1 048 870	1 053 738	889 330	-18,49 %
Verorahoitus yhteensä	13 061 870	13 465 738	13 473 330	0,06 %
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	160	160	160	0,00 %
Muut rahoitustuotot	16 100	16 100	16 100	0,00 %
Korkokulut	-264 830	-576 252	-561 092	-2,70 %
Muut rahoituskulut	-2 110	-8 000	-8 000	0,00 %
Vuosikate	1 856 647	1 552 948	1 167 811	-32,98 %
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 744 057	-1 835 153	-2 125 812	13,67 %
Tilikauden tulos	112 590	-282 205	-958 001	70,54 %
Poistoeron lisäys (-) tai väh.(+)	108 640	106 405	104 170	-2,15 %
Tilikauden ylijäämä (alij.)	221 230	-175 800	-853 831	79,41 %
Tavoitteet ja tunnusluvut				
Toimintatuotot / -menot, %	31	31	30	
Vuosikate / Poistot, %	106	85	55	
Vuosikate, euro / asukas	395	335	255	
Kertynyt yli- / alijäämä 1 000 €	11 645	11 469	10 615	
Kertynyt ylijäämä / asukas	2 428	2 511	2 507	
Asukasmäärä vuoden lopussa	4 705	4 638	4 574	

7.2 Rahoituslaskelma 2022–2026

TALOUSARVION RAHOITUSOSA	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS2025	TS2026
TOIMINNAN RAHAVIRTA					
Vuosikate	1 768 528,10	1 002 477,00	1 856 647	1 552 948	1 167 811
Tulorah. korj.erät	-455 000,00	-80 000,00	-60 000	-6 000	-36 000
Yhteensä	1 313 528,10	922 477,00	1 796 647	1 546 948	1 131 811
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA					
Investointime- not	-3 057 781,12	-2 032 000,00	-4 279 900	-8 654 000	-925 000
Rah.osuudet in- vest.menoihin	51 474,64		800 000		
Pys. vastaavien hyödykk. luovu- tustulot	130 085,31	100 000,00	60 000	10 000	60 000
Yhteensä	-2 876 221,17	-1 932 000,00	-3 419 900	-8 644 000	-865 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 562 693,07	-1 009 523,00	-1 623 253	-7 097 052	266 811
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. laino- jen lisäys (+)			1 000 000	7 000 000	
Pitkäaik. laino- jen vähennys (-)	-608 695,64	-608 700,00	-808 700	-1 158 700	-1 158 696
Lyhytaik. laino- jen muutos (+/-)					
Yhteensä	-608 695,64	-608 700,00	191 300	5 841 300	-1 158 696
Oman pääoman muutokset (+/-)					
Muut maksuval- miuden muu- tokset	-667 339,46	-1 300 000,00 2 200 000,00		300 000	300 000
Vaikutus mak- suvalmiuteen	-1 504 049,25	-718 223,00	-1 431 953	-955 752	-591 885
Rahavarat 31.12.	3 715 445,98	2 997 222,98	1 565 270	609 518	17 633
Rahavarat 01.01.	5 219 495,23	3 715 445,98	2 997 223	1 565 270	609 518
Toiminnan ja in- vestointien raha- virran kertymä 5v.	-4 466	-1 233	4 168	604	
Lainan hoitokate	2,5	2	1,78	1,47	
Kassan riittä- vyys, pv	32,9	58	28	14	

7.3 Investointimenot ja -tulot 2025–2026

	2025		2026	
	menot	tulot	menot	tulot
TEKNISTEN PALVELUJEN LAUTAKUNTA KV				
Talonrakennus	20 000			
Urheilukenttä				
Urheilukentän huoltorakennuksen saneeraus (osa)	189 000		90 000	
Pienteollisuustalo				
Ison osan katon ja ullakkorakenteiden kunnostus	420 000			
Koulu ja liikuntahalli				
Aurinkosähkö	20 000			
Päiväkoti				
Aurinkosähkö	70 000			
Paloasema				
Suunnittelu	20 000			
Rakentaminen, vuokrataan Hyte-alueella	7 000 000			
Rasilan kiinteistöt	20 000			
Liikenneväylät				
Rakennussuunnitelma				
Rasilantien poikkileikkauksen parantaminen. (kunta/Ely-keskus)				
kunnan osuus suunnittelukustannuksista	22 000			
Metsola saneerauksen jatkosuunnittelu	20 000			
Kaljaniementien pyörätien suunnittelu,	20 000			
Liikenneväylien suunnittelu			20 000	
Tiet, väylät sek kuivatusjärjestelmät saneeraus ja uudisrakentaminen				
Metsola 1. alueen saneeraus 4 vaihe.			240 000	
Liikenneturvallisuuskohteet				
Pienet erittelemättömät liikenneturvallisuuskohteet	22 000		21 000	
Kestopäällystys (ja muut pintarakenteet)				
Päällystämättömien katujen asfaltointi.	132 000		110 000	
Katuvalaistus				
Katuvalaistuksen suunnittelu				
Rasilantien katuvalaistuksen korjaus	13 000		10 000	
Katuvalaistuksen rakentaminen				
LED valaistus, energia säästön muutokset	100 000		100 000	

Muu julkinen käyttöomaisuus				
Puistot, leikkipaikat, venerannat, viheralueet				
Puistopenkit ym puistojen kehitys	20 000		12 000	
Torin kehitys	100 000			
Leikkipaikat	20 000		20 000	
Latupohjan kunnostus	80 000			
Metsolantie- kauniiksi pienin vihertöin	10 000		10 000	
Uimarannat			30 000	
Kaukolämpölaitos				
Verkoston saneeraus			50 000	
Muu liike- ja palvelutoiminta				
Yritysalueiden tonttien kehitys	20 000		10 000	
Maakaasulaitos				
Määräaikaistark. edellyttämät työt ja laitehankinnat	11 000			
Vesihuoltolaitos				
Vesihuollon laitehankinnat				
Automaation ohjelmapäivitykset ja laitehankinnat	15 000		14 000	
Vesi- ja viemäriverkoston saneeraus				
Metsola 1. vesihuollon saneeraus 4.vaihe			14 000	
Lampsiin vedenottamon viemärointi	70 000			
Jätevesiverkoston saneeraus sujuttamalla	70 000		40 000	
Jätevesipumppaamon saneeraus	100 000		100 000	
Viemäriverkoston saneeraus	30 000		24 000	
Vesijohtoverkoston runkoventtiilien uusinta ja mittarointi	20 000		10 000	
Yhteensä netto/menot/tulot	8 654 000	0	925 000	0

7.4 Verorahoitus 2022–2025

VEROT	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Kunnan tulovero	17 798 175,08	8 342 000	8 633 000	8 939 000	9 084 000
Kiinteistövero	1 832 404,76	1 861 000	2 168 000	2 179 000	2 179 000
Yhteisövero	3 063 518,63	1 297 000	1 212 000	1 294 000	1 321 000
Verotulot yhteensä	22 694 098,47	11 500 000	12 013 000	12 412 000	12 584 000
Tuloveroprosentti	20,50	7,86	8,6	8,6	8,6
VALTION-OSUUDET	11 975 686,00	1 550 000	1 048 870	1 053 738	889 330
VERORAHOITUS YHTEENSÄ	34 669 784,47	13 050 000	13 061 870	13 465 738	13 473 330

8 Tilivelvolliset 2024

KUNNANHALLITUS, jäsenet	
kaavoitus ja maa- ja metsätilat, seudullinen ympäristöyhteistyö	kunnanjohtaja
elinkeinoelämän kehittäminen	kunnanjohtaja
muu hallinto	hallintojohtaja

HYVINVOINTIPALVELUJEN LAUTAKUNTA, jäsenet	
hyvinvointipalvelujen hallinto, kulttuuripalvelut	hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja
perusopetus	hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja
kansalaisopisto	hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja
kirjastopalvelut	hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja
liikuntapalvelut	hyvinvointipalvelujen toimialajohtaja
nuorisopalvelut	hyvinvointipalveluiden toimialajohtaja
varhaiskasvatus	varhaiskasvatuspäällikkö
ruoka- ja puhtauspalvelut	ruokapalvelupäällikkö

TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA, jäsenet	
tekniset palvelut	teknisten palveluiden toimialajohtaja
rakennusvalvonta	rakennustarkastaja
varastot ja konekeskus	kunnossapitoinsinööri
kiinteistöt	kunnossapitoinsinööri
yleiset ja yksityiset tiet	maanmittausinsinööri
liikennealueet	kunnossapitoinsinööri
puistot ja muut yleiset alueet	teknisten palveluiden toimialajohtaja
energialaitos	teknisten palveluiden toimialajohtaja
maakaasulaitos	teknisten palveluiden toimialajohtaja
vesihuoltolaitos	teknisten palveluiden toimialajohtaja

9 Lähde ja kuvaluettelot

9.1 Lähdeluettelo

”EKP, Euroalueen talousnäkyymiä koskevat asiantuntija-arviot 9/2023.” ei pvm.

”Kaakkois-Suomen ELY-keskus, 24.10.2023.” ei pvm.

”Keskuskauppakamarin vientijohtajakysely, esitys, 14.9.2023.” ei pvm.

”Kunnat hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen. Eero Laesterä. 2023.” ei pvm.

”Kuntatalousohjelma vuodelle 2024. Valtiovarainministeriön julkaisu, 2023:70.” ei pvm.

”PK-Yritysbarometri – Syksy 2023 Suomen Yrittäjät, Finnvera Oyj, työ- ja elinkeinoministeriö.” ei pvm.

”Suomen pankin talousennuste, syksy 2023.” ei pvm.

”Suomen Pankki, 29.9.2022, Euro & talous 3/2022, Kansainvälinen talous, Rahapolitiikka.” ei pvm.

”Tavaroiden ulkomaankauppa maakunnittain 2023, tammi-kesäkuussa. 15.9.2023.” ei pvm.

9.2 Kuvaluettelo

Kuva 1 Kansalaisopiston juhlanäyttely 2023. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

Kuva 2 Ruokolahden ikäluokkarakenne 2021. (Lähde: Tilastokeskus 11/2023.)

Kuva 3 Etelä-Karjalan väestöennuste ikäryhmittäin ja kunnittain (Lähde: Maakuntien tilastokeskus 9/2023.)

Kuva 4 Ruokolahden väkiluku vuosina 2020–2022. (Lähde: Tilastokeskus 11/2023.)

Kuva 5 Verotettavat ansiotulot. (Lähde: Verohallinto 11/2023.)

Kuva 6 Keskimääräinen ansiotulo Ruokolahdella. (Lähde: Verohallinto, 11/2023.)

Kuva 7 Työpaikat Ruokolahdella. (Lähde: Tilastokeskus 11/2023.)

Kuva 8 Etelä-Karjalan kuntien elinvoimaindikaattorit 2021. (Lähde: Kuntaliitto 11/2023.)

Kuva 9 Kuntastrategian kärkitoimenpiteet. (Lähde: Ruokolahden kunnan kuntastrategia valtuustokaudelle 2021–2025)

Kuva 10 Ilmakuva terveystalouden alueelta. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

Kuva 11 Kunnantalo talvella. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

Kuva 12 Ruokolahden leijona torilla. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

Kuva 13 Ruokolahdella 17 prosenttia 8.–9.-luokkalaisista ei syö päivittäin kouluruokaa. Koko maassa keskiarvo on 34 prosenttia. (Kuva: Mikko Savolainen / Yle)

Kuva 14 Ilmakuva Ruokolahdelta. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

Kuva 15 Ruokolahden keskusta talvella. (Kuva: Ruokolahden kunta.)

